

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

*2020 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით*

მმართველობითი ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

კომპანიის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობას და სიზუსტეს. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

მამუკა კობახიძე

გენერალური დირექტორი

30 სექტემბერი 2021 წელი

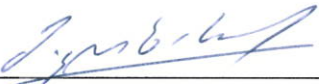
შპს „თბილისი ენერჯი“ მმართველობითი ანგარიშგება

მმართველობითი ანგარიშგების წარდგენა

ანგარიშგება მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის საფუძველზე.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა

კომპანიის ხელმძღვანელობა ადასტურებს მოცემულ მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული ყველა მონაცემისა და ინფორმაციის უტყუარობას და სიზუსტეს. ანგარიშგება აკმაყოფილებს „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მოთხოვნებს.

მამუკა კობახიძე

გენერალური დირექტორი

30 სექტემბერი 2021 წელი

შპს „თბილისი ენერჯი“
მმართველობის ანგარიშგება

შინაარსი

I.	ზოგადი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ	1
II.	კომპანიის სტრუქტურა	2
	მომსახურების ცენტრები	2
III.	2017-2020 წლების სტატისტიკა	3
IV.	კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა	4
	ადამიანის უფლებების დაცვა და კორუფციასთან ბრძოლა.....	4
	თანამშრომელთა განვითარებაზე ზრუნვა	5
	შრომის უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის სტანდარტების დასაცავად გატარებული ღონისძიებები.....	5
V.	პროგრამული უზრუნველყოფა.....	5
	SAP Business 1	5
	ბილინგის სისტემა	6
	ბიზნეს ანალიტიკისა და გრაფიკული რეპორტირების სისტემა	6
VI.	2021 წლის გეგმები და რისკები	6
	2021 წლის ინვესტიციები.....	6
	ტექნიკური მიმართულებით დაგეგმილი ღონისძიებები	7
	ადმინისტრაციული მიმართულებით გასატარებელი ღონისძიებები	7
	კომერციული მიმართულებით დაგეგმილი ღონისძიებები	7
	სავალუტო რისკი.....	8
	კოვიდ-19-ის რისკები	8
VII.	ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 2019-2020	9

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „თბილისი ენერჯის“ ხელმძღვანელობასა და მფლობელებს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2021 წლის 29 სექტემბერს უარი ვთქვით მოსაზრების გამოთქმაზე. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავვიტარებთ წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,

შპს „იუაის“ სახელით

30 სექტემბერი 2021 წელი

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

I. ზოგადი ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „თბილისი ენერჯი“ („კომპანია“) საქმიანობის ძირითადი საგანია ქ. თბილისის მომხმარებელთა უსაფრთხო, უწყვეტი და საიმედო გაზომომარაგება შესაბამისი ანაზღაურების პირობით.

2019 წლის ივლისამდე კომპანიის იურიდიული სახელწოდება იყო შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“.

მას შემდეგ, მოხდა რებრენდინგი. კომპანიას შეეცვალა დასახელება, ლოგო, სლოგანი და ა.შ. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) მხრიდან კომპანიას მინიჭებული აქვს ლიცენზია, რომლის პირობების მიხედვითაც კომპანია ვალდებულია უზრუნველყოს აბონენტებისთვის ბუნებრივი გაზის მიწოდება. ტარიფები რეგულირდება სემეკის მიერ.

2017 წლიდან სს „ყაზტრანსგაზსა“ და საქართველოს მთავრობას შორის დაიწყო საარბიტრაჟო დავა, რომლის ფარგლებშიც მოსარჩელე მხარე საქართველოს მთავრობისგან ითხოვდა ზარალის ანაზღაურებას, 187,902,597 აშშ დოლარის ოდენობით.

აღნიშნული საარბიტრაჟო დავის მორიგებით დასრულებისა და ახალი ინვესტორისათვის კომპანიის შესყიდვისთვის საჭირო პირობების შექმნის მიზნით, საქართველოს მთავრობამ გამოსცა 2018 წლის 27 აგვისტოს №1707 და 29 აგვისტოს №1738 განკარგულებები, რომელთა მიხედვითაც:

- კომპანია გათავისუფლდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული დავალიანების გადახდის ვალდებულებისგან და აუნაზღაურდა დავალიანების პატიებასთან დაკავშირებული საგადასახადო შედეგები;
- კომპანიის 100%-იანი წილზე საკუთრების უფლება მოიპოვა შპს „ვოლთბეიმ“.

კომპანიის იურიდიული მისამართი: საქართველო, ქ. თბილისი, ა. მიცკევიჩის 18 ა.

2019 წლიდან კომპანიის გენერალური დირექტორის პოზიციას იკავებს მამუკა კობახიძე.

მამუკა კობახიძე – 01/01/1979

სამუშაო გამოცდილება

- 30/07/2019-დღემდე, შპს „თბილისი ენერჯი“, გენერალური დირექტორი;
- 5/11/2018-30/07/2019 – შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“, გენერალური დირექტორი;
- 22/11/2017-25/01/2019 – შპს „თბილისის სატრანსპორტო კომპანია“, გენერალური დირექტორი;
- 18/11/2016-05/12/2017 – შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“, სპეციალური მმართველი;
- 30/10/2015-25/12/2017 – სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდი“, დირექტორი;
- 11/11/2008-03/07/2015 – შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, გენერალური დირექტორი;
- 24/09/2007-11/11/2008 – შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“, მომარაგებისა და ლოჯისტიკის დეპარტამენტის უფროსი.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

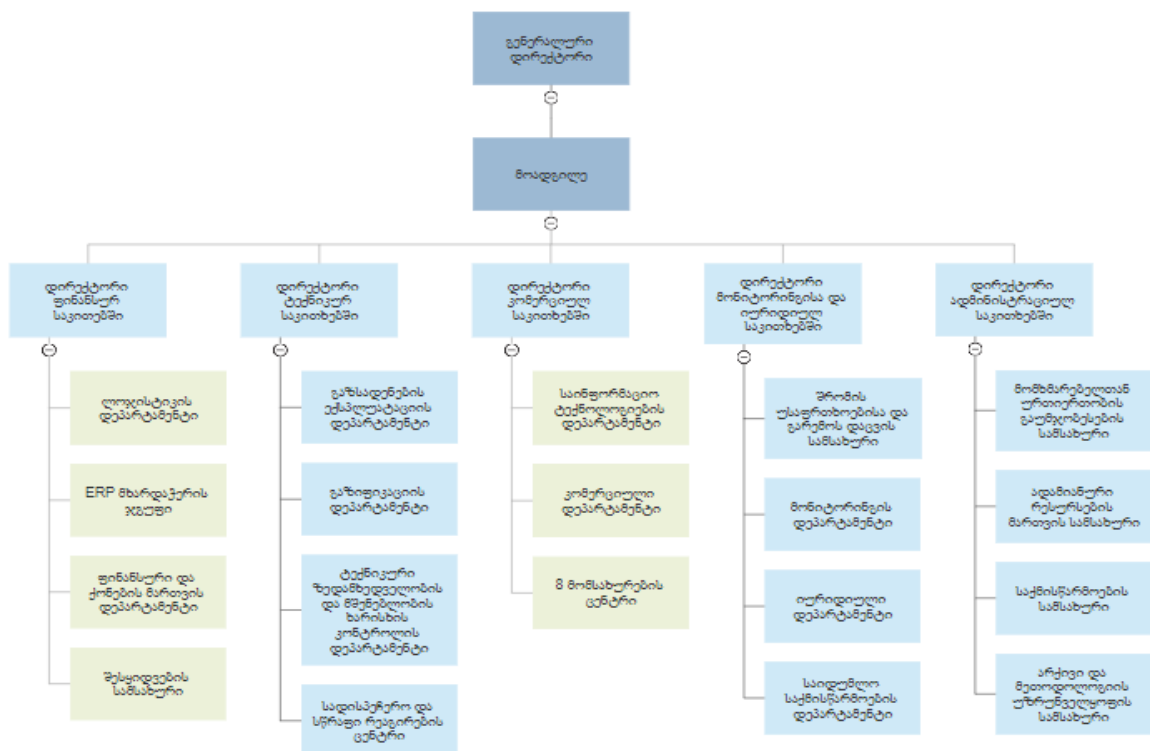
განათლება და კვალიფიკაცია

2011 წელი – დანია, კომპანია „რამბოლი“ მაგისტრალური მილსადენების უსაფრთხოების ზონებისთვის რისკის შეფასების საანგარიშო მეთოდოლოგიის შესწავლა, მაგისტრალური მილსადენების მშენებლობით და ექსპლუატაციით გამოწვეული რისკების შეფასების სპეციალისტი.

2000-2002 წლები – ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი; კომერციის ფაკულტეტი (საქონელმომოქცევის ეკონომიკა), ეკონომიკის მაგისტრი.

1996-2000 წლები – ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი; კომერციის ფაკულტეტი (ვაჭრობის ეკონომიკა და მარკეტინგი), ეკონომიკისა და მარკეტინგის ბაკალავრი.

II. კომპანიის სტრუქტურა

მომსახურების ცენტრები

შპს „თბილისი ენერჯის“ აქვს 8 მომსახურების ცენტრი: ისანი-სამგორი-ვაზისუბნის მომსახურების ცენტრი, გლდან-საწვინა-თემის მომსახურების ცენტრი, დილომი-დიდუბის მომსახურების ცენტრი, ჩუღურეთი-ნაძალადევის მომსახურების ცენტრი, საბურთალო-ნუცუბიდის მომსახურების ცენტრი, ვაკე-წყნეთის მომსახურების ცენტრი, მთაწმინდა-კრწანისის მომსახურების ცენტრი და მსხვილ მომხმარებელთა მომსახურების სამსახური.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

მომსახურების ცენტრების არსებობის ძირითად მიზანს მომხმარებელთათვის მომსახურების მიღების გამარტივება წარმოადგენს, იმისათვის რომ მათ შეძლონ იმ უბანში მომსახურების მიღება, რომელიც მათთვისაა კომფორტული.

III. 2017-2020 წლების სტატისტიკა

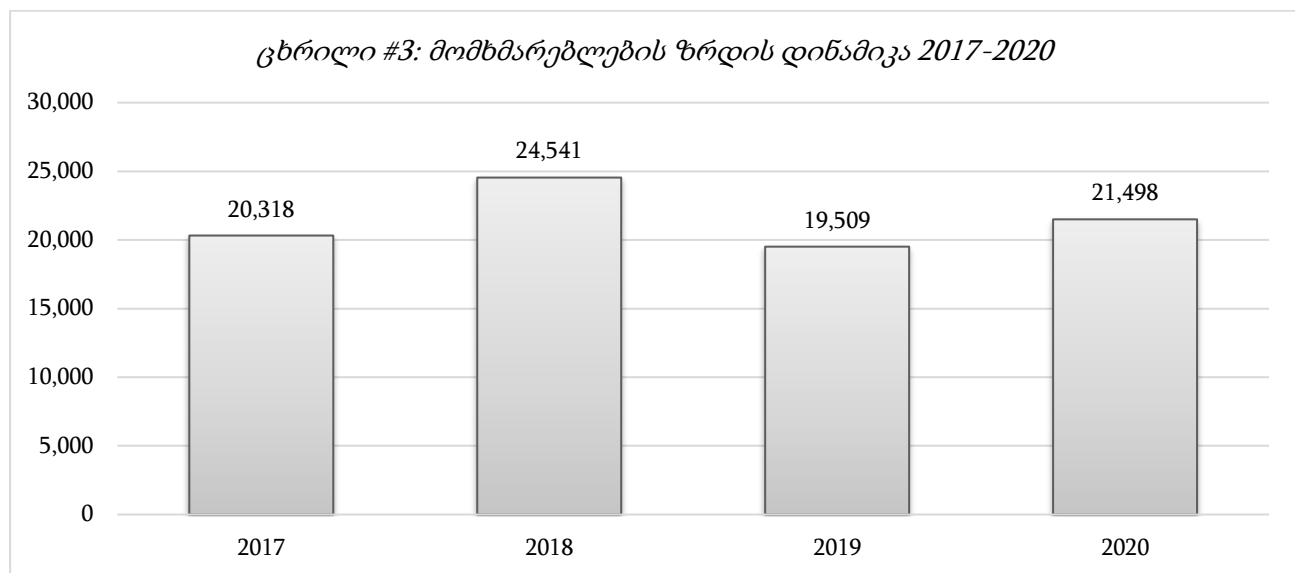
ცხრილი #1: შესყიდული გაზის მოცულობები

მაჩვენებელი	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
ბუნებრივი გაზის მიღება მ³	686,902,599	665,411,818	697,770,346	690,312,351
ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია მ³	568,032,444	553,556,775	611,597,751	618,034,152
სულ დანაკარგი მ³	56,779,174	54,594,395	37,815,454	35,932,194
სულ დანაკარგი %	8.33%	8.23%	5.46%	5.22%

ცხრილი #2: აბონენტების რაოდენობა

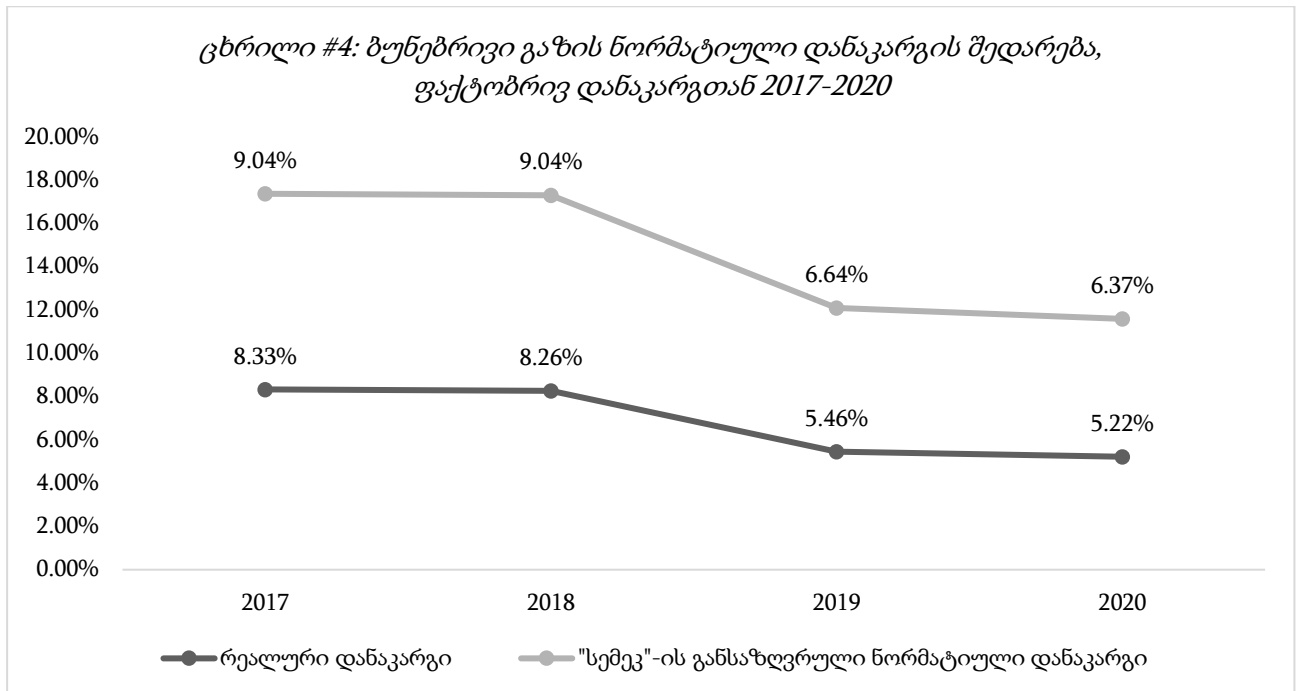
კატეგორია	2017 წელი	2018 წელი	2019 წელი	2020 წელი
საყოფაცხოვრებო	394,929	413,978	437,389	456,151
არასაყოფაცხოვრებო	15,652	16,921	18,051	18,798
სულ	410,581	430,899	455,440	474,949

კომპანიის აბონენტების საერთო რაოდენობა ბოლო 4 წლის განმავლობაში 15.68%-ით გაიზარდა.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

ასევე გეგმიური შემოწმება ჩატარდა 287,021 მომხმარებელს, თბილისის ყველა უბნის მასშტაბით. ამ შემოწმებების შედეგად გამოვლინდა 40,690 დარღვევა, რაც მთლიან შემოწმებათა რაოდენობის 14.18%-ს შეადგენს.

IV. კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობა

შპს „თბილისი ენერჯი“ დიდი პასუხისმგებლობით ეკიდება კორპორაციული სოციალური პასუხისმგებლობის საკითხს და მას განიხილავს, როგორც გრძელვადიან პროგრამას და საქმიანობის განუყოფელ ნაწილს. განსაკუთრებით ეს ეხება თანამშრომელთა განვითარებასა და შრომის უსაფრთხოების სტანდარტების გაუმჯობესებას.

ადამიანის უფლებების დაცვა და კორუფციასთან ბრძოლა

ადამიანის უფლებები კომპანიის ხელშეკრულებების მიხედვით სრულად არის დაცული და უტოლდება საერთაშორისოდ აღიარებულ შრომის სტანდარტებს. დაცული შრომის უსაფრთხოების წესები უმაღლესი სტანდარტებით, რაზეც აღებული სერტიფიკატები და აუდიტის დასკვნები მეტყველებს. ამას გარდა, კომპანია ასრულებს დაკისრებულ ვალდებულებებს, რომელიც უკავშირდება კომპანიის საქმიანობიდან გამოწვეულ დაზარალებულ პირებს და უნაზღაურებს მათ, მიყენებულ ზარალს.

კომპანია მეტი გამჭვირვალობისთვის ყველანაირ გადარიცხვას უნაღდო ანგარიშსწორებით ახორციელებს. შესაბამისად, ყველა საბანკო გადარიცხვა ავტორიზებული ფინანსური ინსტიტუტების მიერ ხორციელდება, რაც გამორიცხავს კორუფციის არსებობას.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

თანამშრომელთა განვითარებაზე ზრუნვა

2020 წელს მოხდა როგორც ტექნიკური, ისე სერვისის მიწოდების ნაწილში დასაქმებული თანამშრომლების გადამზადება. ტექნიკური პერსონალის გადამზადებულ კურსში დიდი ნაწილი ეკავა ბუნებრივი გაზის სფეროში ტექნიკური რეგლამენტების, სამშენებლო ნორმების და შრომის უსაფრთხოების დაცვის მოთხოვნების სწავლებას. გადამზადებას განახორციელა კომპანიის გამოცდილმა და კვალიფიციურმა პერსონალმა, ხოლო რიგ შემთხვევებში მოხდა ექსპერტების მოწვევაც.

რაც შეეხება სერვისის მიწოდებას, აქ თანამშრომლებმა გაიარეს სასწავლო კურსები, რომლებიც უკავშირდება, კომპანიის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საკანონმდებლო და მარეგულირებელი აქტების შესწავლას. ასევე საოფისე პროგრამების, სხვადასხვა პროგრამული უზრუნველყოფის და კომუნიკაციის მენეჯმენტის შესწავლას.

შრომის უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის სტანდარტების დასაცავად გატარებული ღონისძიებები

გასულ წელს შრომის უსაფრთხოებისა და გარემოს დაცვის სამსახურის მიერ, შპს „თბილისი ენერჯი“-ს სხვადასხვა სტრუქტურულ დანაყოფებთან კოორდინაციით, განხორცილდა:

- თანამშრომლებისთვის სპეცტანსაცმლის, პერსონალური და კოლექტიური დაცვის საშუალებების შესყიდვა;
- კომპანიის შენობა-ნაგებობებისთვის და სატრანსპორტო საშუალებებისთვის შემენილ იქნა ცეცხლმაქრები;
- შემენილ იქნა მაღალი წნევის საშემდუღებლო ბალონები და აღჭურვილობა, ამასთან ერთად მოხდა მათი გადამზიდავი მანქანების მოდიფიკაცია, რათა უსაფრთხოდ მოხდეს მათი გადაადგილება;
- კომპანიამ მიიღო საერთაშორისოდ აღიარებული ISO სერტიფიკატები, გარემოს დაცვის (ISO 14001:2015), შრომის უსაფრთხოებასა (ISO 45001:2018) და ხარისხის მენეჯმენტში (ISO 9001:2015).

V. პროგრამული უზრუნველყოფა

SAP Business 1

კომპანიაში 2019 წელს დაიწყო Sap Business 1 ERP სისტემის დანერგვა, რომელზეც 2020 წლის 1 იანვრიდან სრულად გადასვლა მოხერხდა. კომპანია ცდილობს, რომ მაქსიმალურად გამოიყენოს პროგრამის სრული შესაძლებლობები. ამის თვალსაჩინო მაგალითი MRP სისტემის დანერგვაა, რაც გულისხმობს მინიმალური ნაშთების კონტროლს საწყობებში და ხარჯვის პროგნოზის გათვალისწინებით ოპტიმალური შეკვეთის ვადების და მოცულობების განსაზღვრას.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

რადგან კომპანიაში არ არსებობდა მასალების შესყიდვის დაგეგმვის და შესრულების გამართული სისტემა, საჭირო გახდა პროცესების გაუმჯობესებული სისტემის შემუშავება. მასალებზე განსახორციელებელი მოთხოვნები დაიყო 2 კატეგორიად: ავტომატურად გენერირებადი და სტანდარტული. შესაბამისად იმ მასალებზე, რომელიც მუდმივად მოხმარებადია, ხორციელდება ავტომატური შეკვეთები, რაც ამარტივებს კომპანიის სტრუქტურულ ერთეულებში კომუნიკაციას. ასევე, მოთხოვნის, შეკვეთის, მიღების და საწყობიდან გატანის პროცესებს უფრო ეფექტიანს ხდის.

ბილინგის სისტემა

შპს „თბილისი ენერჯიში“ დაგეგმილი ბილინგის ახალი სისტემა, 2020 წელს ჩაეშვა პროცესში. ეს სისტემა მიზნად ისახავს მართვის სისტემის გაუმჯობესების შედეგად, მომხმარებელთა მომსახურების პროცესის გაუმჯობესებას. ასევე ბილინგის სისტემის და დეპარტამენტის გამართული მუშაობა აჩქარებს და უფრო სანდოს ხდის ფინანსური ანგარიშგების შედგენისა და წარდგენის პროცესს.

ბიზნეს ანალიტიკისა და გრაფიკული რეპორტირების სისტემა

2020 წელს კომპანიამ დაანერგა ბიზნეს ანალიტიკისა და გრაფიკული რეპორტირების სისტემა (BI – Business Intelligence). პროგრამა ერთი მხრივ თანამშრომლებს უადვილებს რეპორტების გენერირებას, რადგან ის ERP სისტემასთან პირდაპირ ინტეგრირებადია, ხოლო მეორეს მხრივ მენეჯმენტს საშუალებას აძლევს უფრო გამარტივებული და ინტერაქტიული მეთოდებით დაინახონ, მათთვის მნიშვნელოვანი ინდიკატორები.

VI. 2021 წლის გეგმები და რისკები

2021 წლის ინვესტიციები

კომპანია მიზნად ისახავს 17.5 მლნ ლარის ინვესტიციის განხორციელებას. ეს ინვესტიციები მოხმარდება ამორტიზებული მილსადენების რეაბილიტაციას და ამ სამუშაოებისთვის საჭირო მანქანა-დანადგარებისა და ინვენტარის შეძენას. ასევე გაგრძელდება მრიცხველების გარეთ გამოტანის პროცესიც. რა თქმა უნდა, არსებობს რისკი, რომ ეს ინვესტიციები სრულად ვერ განხორციელდება ქვეყანაში მიმდინარე პანდემიური ვითარებიდან გამომდინარე. თუმცა ეს პროცესი არის პრიორიტეტი და კომპანია, კოვიდ-რეგულაციების დაცვით, ძალებს არ დაიშურებს მის განსახორციელებლად. სტატისტიკურად კომპანიამ უკვე მოახდინა ბუნებრივი გაზის დანაკარგის მნიშვნელოვნად შემცირება, რომლის მთავარი გამომწვევი ფაქტორიც ამორტიზებული და დაზიანებული გაზის მილების აღდგენა ან ახლით ჩანაცვლება იყო. თუ კომპანიას სურს, რომ მინიმუმამდე დაიყვანოს გაზის დანაკარგი და ასევე შეამციროს გარემოს დაზიანებების მაჩვენებელი, მან უნდა განაგრძოს ქსელის განახლებისთვის ინვესტიციების განხორციელება.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

ტექნიკური მიმართულებით დაგეგმილი ღონისძიებები

ცხრილი #5

შესასრულებელი სამუშაო	სამუშაოების რაოდენობა
ამორტიზირებული გაზსადენების რეაბილიტაცია	16
გაზმარეგულირებელი პუნქტების რეაბილიტაცია	17
ჭებში არსებული ურდულების შეცვლა	8
მრიცხველების გარეთ გამოტანა (თბილისის მასშტაბით)	10,000

მრიცხველების გარეთ გამოტანა, ამორტიზირებულ მილსადენებთან ერთად, არის ბუნებრივი გაზის დანაკარგის შემცირების ფაქტორი. გარეთ გამოტანილი მრიცხველი არის ადვილად აღრიცხვადი და მნიშვნელოვნად ამცირებს აბონენტის მიერ ბუნებრივი გაზის მიტაცების რისკს.

ადმინისტრაციული მიმართულებით გასატარებელი ღონისძიებები

მომხმარებელთა ხარისხიანი და დროული მომსახურების მიზნით იგეგმება ცხელი ხაზის, ახალი აბონენტებისა და მომსახურე ცენტრების ფრონტის ოპერატორების, ერთ დეპარტამენტში (მომხმარებელთან ურთიერთობის დეპარტამენტი) გაერთიანება და ცენტრალიზება.

კომერციული მიმართულებით დაგეგმილი ღონისძიებები

მიმდინარე წელს გეგმიური რევიზიის ჩატარება კვლავინდებურად დაიწყება იმ მომხმარებელთა გადამოწმებით, რომელთაც 2019-2020 წლებში უფიქსირდებოდათ რაიმე ტიპის დარღვევა. ეს მომხმარებლები, რომელთა რაოდენობაც 40,690-ს შეადგენს, შედიან 2021 წლის გეგმიური შემოწმების გრაფიკში, რომლის მიხედვითაც კომპანია 489,575 მომხმარებლის შემოწმებას აპირებს.

დაგეგმილია მთაწმინდა-კრწანისის რაიონში, რომელიც შიდა მრიცხველების ყველაზე დიდი პროცენტული რაოდენობით გამოირჩევა, მრიცხველების გარეთ გამოტანა, რაც აწესრიგებს აღრიცხვიანობის პროცესს და ართულებს მომხმარებლის მხრიდან გაზის დატაცებას. ასევე ქსელში დანაკარგის შესამცირებლად დაგეგმილია ცენტრალური ონკანების შეცვლა/შეპოხვის სამუშაოები.

რა თქმა უნდა, გეგმიური შემოწმებები განხორციელდება იმ შემთხვევაში, თუ ქვეყანაში პანდემიური სიტუაცია დასტაბილურდება. სხვა შემთხვევაში კომპანია არ მოახდენს გეგმიურ რევიზიას მოსახლეობისა და თანამშრომლების კეთილდღეობის უზრუნველსაყოფად.

გარდა იმ მრიცხველებისა, რომელიც გარეთ არის გამოსატანი, კომპანიის ანგარიშებზე ჯერ კიდევ ირიცხება ფიზიკურად, თითქმის სრულად ამორტიზირებული მრიცხველები, რომელთა შეცვლაც ეტაპობრივად ხორციელდება. 2021 წელს დაგეგმილია ასეთი 30,000 მრიცხველის გამოცვლა, რაც ამორტიზირებული მრიცხველების 50%-ს შეადგენს.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

2021 წელს, მსხვილ მომხმარებელთა კატეგორიის აბონენტებთან დაგეგმილია 570-მდე ჰკვიანი მრიცხველის დამონტაჟება, რაც სრულად უზრუნველყოფს მათ მიერ მოხმარებული ბუნებრივი გაზის მოცულობების დისტანციურად აღრიცხვის შესაძლებლობას. ასევე, განხორციელდება ელექტრონულად მართვადი სარქველების დამონტაჟება, რაც მნიშვნელოვნად გაამარტივებს მომსახურების პროცესს და გამოათავისუფლებს დროის რესურსს.

სავალუტო რისკი

გარდა ზემოთ ნახსენები რისკებისა, კომპანიისთვის კვლავინდებურად პრობლემად რჩება სავალუტო რისკი. გამომდინარე იქიდან, რომ ბუნებრივი გაზი იმპორტირებული პროდუქტია, მის ფასზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს ლარის კურსის ცვლილება. მაგალითისთვის, 2020 წლის მოხმარებული გაზის მოცულობა, რომელიც ავიღოთ კატეგორიების მიხედვით და გადავამრავლოთ ვალუტის კურსის 2 მაჩვენებელზე, რომელიც ერთმანეთისგან 0.01 პუნქტით განსხვავდება, სხვაობა 698,000 ლარს აჭარბებს. შესაბამისად, ნათელი ხდება, თუ რატომ არის ვალუტის კურსის ცვლილება ასეთი სარისკო ფაქტორი, როდესაც ბიზნესს ფიქსირებული ტარიფი აქვს და მყისიერად რეაგირება არ შეუძლია.

სავალუტო რისკის დაზღვევის ინსტრუმენტები (სავალუტო სვოპი, ოფციონი, ფიუჩერსი) საქართველოში შედარებით ახალი დანერგილია. შესაბამისად, მათი გამოყენება კომპანიას არ უცდია, თუმცა ამ მხრივ დაწყებულია შიდა კვლევები და თუ ვალუტის გაუფასურების პროცესი გაგრძელდება, კომპანია ამ ინსტრუმენტებს აუცილებლად გამოიყენებს.

კოვიდ-19-ის რისკები

პანდემიამ რა თქმა უნდა გავლენა მოახდინა კომპანიის ფინანსურ მაჩვენებლებზე, თუმცა თანამშრომლების დისტანციურ რეჟიმზე გადართვა სწრაფად განხორციელდა და, შესაბამისად, შემცირდა დაინფიცირების რისკი. იმ თანამშრომლებს, ვისაც უწევთ ოფისში სიარული, მუდმივად უტარდებათ ტესტირება, რაც ამცირებს ვირუსის გავრცელების რისკს.

რაც შეეხება კოვიდ-19-ით გამოწვეულ მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს, ისინი კომპანიის კონტროლის საზღვრებს სცდება და შესაბამისად ვერ გაკონტროლდება.

შპს „თბილისი ენერჯი“

მმართველობის ანგარიშგება

VII. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 2019-2020

ცხრილი #6

რიცხვები წარმოდგენილია ათასებში

მაჩვენებლები	2020 წელი	2019 წელი	ცვლილება
ამონაგები	302,095	309,165	-2.29%
შესყიდული გაზი	(226,765)	(248,796)	-8.86%
ხელფასები	(23,020)	(23,503)	-2.06%
გაზის ტრანსპორტირების ხარჯი	(12,904)	(12,622)	2.23%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(9,140)	(6,828)	33.86%
საექვო მოთხოვნის ანარიცხები	(2,559)	(888)	188.18%
სხვა საოპერაციო ხარჯი	(12,502)	(10,650)	17.39%
საოპერაციო მოგება	15,205	5,878	158.68%
ფინანსური შემოსავალი	110	304	-63.82%
სხვა შემოსავალი	387	113,891	-99.66%
კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული (ზარალი)/ შემოსავალი	125	(28,251)	100.44%
ფინანსური ხარჯი	(108)	(3,929)	-97.25%
სხვა ხარჯი	(2,246)	(6,866)	-67.29%
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	13,473	81,027	-83.37%
მოგების გადასახადი	-	-	-
წმინდა მოგება/(ზარალი)	13,473	81,027	-83.37%

კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება შეეცვალა ხარჯების პრეზენტაციის პოლიტიკა. ამის საფუძველზე მოხდა ხარჯების რეკლასიფიკაცია ფუნქციონალურიდან ხარჯის ბუნებაზე. ამითაა გამოწვეული ცვლილებები 2019 წლის მონაცემებში.

რაც შეეხება 2020 წლის მონაცემებს: შემოსავალში არის მცირე კლება, რაც კოვიდ-პანდემიამ გამოიწვია. დიდი ხნის განმავლობაში, შეჩერებული იყო ქალაქში კომერციული ობიექტების ფუნქციონირება, რამაც კომპანიის შემოსავლებზე უარყოფითად იმოქმედა. შესყიდული გაზიც, შესაბამისად შემცირებულია, თუმცა უფრო მეტად ვიდრე გაყიდული. ეს გამოწვეულია ზუსტად კომერციული და სოციალური გაზის შესყიდვის ფასებს შორის სხვაობით. კომპანიას არ მოუწია დიდი რაოდენობით კომერციული გაზის შესყიდვა, რამაც თვითღირებულება შეამცირა. ამ ფაქტმა ასევე იმოქმედა კომპანიის საოპერაციო მოგებაზე, რომელიც მნიშვნელოვნად გაიზარდა, გასულ წელთან შედარებით.

ყველაზე დრამატული ცვლილებები ჩანს სხვა შემოსავლებსა და ხარჯებში. გასულ წელს ისინი უმეტესწილად უკავშირდებოდა სავაჭრო ვალდებულებების ჩამოწერას. რაც შეეხება სხვა საკითხებს, მათი ცვლილება ზუსტად იმ პოლიტიკის ცვლილებამ გამოიწვია, რაზეც ამ თავის დასაწყისში იყო საუბარი.

დამტკიცებულია კომპანიის მენეჯმენტის მიერ 2021 წლის 30 სექტემბერს:

გენერალური დირექტორი: მამუკა კობახიძე

ფინანსური დირექტორი: ბექან გურგენიძე

შპს „თბილისი ენერჯი“
მმართველობის ანგარიშგება

VII. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 2019-2020

ცხრილი #6

რიცხვები წარმოდგენილია ათასებში

მაჩვენებლები	2020 წელი	2019 წელი	ცვლილება
ამონაგები	302,095	309,165	-2.29%
შესყიდული გაზი	(226,765)	(248,796)	-8.86%
ხელფასები	(23,020)	(23,503)	-2.06%
გაზის ტრანსპორტირების ხარჯი	(12,904)	(12,622)	2.23%
ცვეთა და ამორტიზაცია	(9,140)	(6,828)	33.86%
საექვო მოთხოვნის ანარიცხები	(2,559)	(888)	188.18%
სხვა საოპერაციო ხარჯი	(12,502)	(10,650)	17.39%
საოპერაციო მოგება	15,205	5,878	158.68%
ფინანსური შემოსავალი	110	304	-63.82%
სხვა შემოსავალი	387	113,891	-99.66%
კურსთაშორის სხვაობიდან მიღებული (ზარალი)/ შემოსავალი	125	(28,251)	100.44%
ფინანსური ხარჯი	(108)	(3,929)	-97.25%
სხვა ხარჯი	(2,246)	(6,866)	-67.29%
მოგება/(ზარალი) დაბეგვრამდე	13,473	81,027	-83.37%
მოგების გადასახადი	-	-	-
წმინდა მოგება/(ზარალი)	13,473	81,027	-83.37%

კომპანიამ მიიღო გადაწყვეტილება შეეცვალა ხარჯების პრეზენტაციის პოლიტიკა. ამის საფუძველზე მოხდა ხარჯების რეკლასიფიკაცია ფუნქციონალურიდან ხარჯის ბუნებაზე. ამითაა გამოწვეული ცვლილებები 2019 წლის მონაცემებში.

რაც შეეხება 2020 წლის მონაცემებს: შემოსავალში არის მცირე კლება, რაც კოვიდ-პანდემიამ გამოიწვია. დიდი ხნის განმავლობაში, შეჩერებული იყო ქალაქში კომერციული ობიექტების ფუნქციონირება, რამაც კომპანიის შემოსავლებზე უარყოფითად იმოქმედა. შესყიდული გაზიც, შესაბამისად შემცირებულია, თუმცა უფრო მეტად ვიდრე გაყიდული. ეს გამოწვეულია ზუსტად კომერციული და სოციალური გაზის შესყიდვის ფასებს შორის სხვაობით. კომპანიას არ მოუწია დიდი რაოდენობით კომერციული გაზის შესყიდვა, რამაც თვითღირებულება შეამცირა. ამ ფაქტმა ასევე იმოქმედა კომპანიის საოპერაციო მოგებაზე, რომელიც მნიშვნელოვნად გაიზარდა, გასულ წელთან შედარებით.

ყველაზე დრამატული ცვლილებები ჩანს სხვა შემოსავლებსა და ხარჯებში. გასულ წელს ისინი უმეტესწილად უკავშირდებოდა სავაჭრო ვალდებულებების ჩამოწერას. რაც შეეხება სხვა საკითხებს, მათი ცვლილება ზუსტად იმ პოლიტიკის ცვლილებამ გამოიწვია, რაზეც ამ თავის დასაწყისში იყო საუბარი.

დამტკიცებულია კომპანიის მენეჯმენტის მიერ 2021 წლის 30 სექტემბერს:

გენერალური დირექტორი: მამუკა კობახიძე

ფინანსური დირექტორი: ბეჟან გურგენიძე

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგება

*2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	1
ფინანსური ანგარიშგება	
სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება.....	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	9-49

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ხელმძღვანელობას და მფლობელებს
შპს „თბილისი ენერჯი“

უარი მოსაზრების გამოთქმაზე

ჩვენ დაგვევალა შპს „თბილისი ენერჯის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის ჩატარება, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენ არ გამოვთქვამთ მოსაზრებას თანდართული ფინანსური ანგარიშგების თაობაზე. ჩვენი ანგარიშის ნაწილში სახელწოდებით "მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი" განხილული საკითხების დიდი მნიშვნელობის გამო, ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება, რის საფუძველზეც გამოვთქვამდით აუდიტორულ მოსაზრებას ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი

- 1) ჩვენ ვერ შევძელით 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება მშობელი კომპანიის სახელით გაცემული გარანტიის საბალანსო ღირებულებასთან დაკავშირებით. ამის შედეგად ვერ მოვახერხეთ იმის განსაზღვრა, საჭირო იყო თუ არა კორექტირებების შეტანა გარანტიის საბალანსო ღირებულებაში და სრული შემოსავლის ანგარიშგებასა და საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში ასახულ შესაბამის მუხლებში;
- 2) ჩვენ ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებული კრედიტორული დავალიანების სისრულის თაობაზე, რადგან ჩვენთვის არ მოუწოდებიათ საჭირო პირველადი დოკუმენტები. ამის შედეგად, ჩვენ ვერ განვსაზღვრეთ, იქნებოდა თუ არა საჭირო რამე კორექტირებები კრედიტორულ დავალიანებასთან მიმართებით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და გაზის შესყიდვების ხარჯებთან მიმართებით 2020 წლისთვის.

ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომლის მიხედვითაც 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს აღემატებოდა 72,482 ათასი ლარით და კრედიტორული დავალიანების მნიშვნელოვანი ნაწილი ვადაგადაცილებული იყო. ეს მოვლენები ან პირობები, მე-2 შენიშვნაში ასახულ სხვა გარემოებებთან ერთად, მიუთითებს არსებითი განუსაზღვრელობის არსებობაზე, რომელიც დაკავშირებულია იმ მოვლენებსა და პირობებთან, რომლებსაც შეუძლია სერიოზულ ეჭვქვეშ დააყენოს კომპანიის უნარი, გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, რომ საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს სხვა რეალური ალტერნატივა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა ჩავატაროთ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად და გამოვუშვათ აუდიტორის დასკვნა. თუმცა ჩვენი ანგარიშის ნაწილში, სახელწოდებით „მოსაზრების გამოთქმაზე უარის საფუძველი“, განხილული საკითხის გამო ვერ შევძელით საკმარისი და შესაფერისი აუდიტორული მტკიცებულების მოპოვება, რის საფუძველზეც გამოვთქვამდით აუდიტორულ მოსაზრებას წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები „პროფესიონალი ბუღალტრებისთვის ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) („IESBA კოდექსი“) შესაბამისად და შესრულებული გვაქვს ამ მოთხოვნებით და IESBA კოდექსით გათვალისწინებული ჩვენი სხვა ეთიკური მოვალეობებიც.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 29 სექტემბერი

შპს „თბილისი ენერჯი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2020 ლარი	2019 (რეკლასიფი- ცირებული)* ლარი
შემოსავალი	5	302,095	309,165
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება		(226,765)	(248,796)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(23,020)	(23,503)
ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ხარჯები		(12,904)	(12,622)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(9,140)	(6,828)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	9	(2,559)	(888)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(12,502)	(10,650)
საოპერაციო მოგება		15,205	5,878
ფინანსური შემოსავალი	7	110	304
ფინანსური ხარჯები	7	(108)	(3,929)
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)		125	(28,251)
სხვა შემოსავალი	8	387	113,891
სხვა ხარჯები	8	(2,246)	(6,866)
მოგება/(ზარალი) გადასახადით დაბეგვრამდე		13,473	81,027
მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა მოგება/(ზარალი)		13,473	81,027
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		13,473	81,027

* გარკვეული თანხები 2019 წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირდა, რათა შესაბამისობაში მოსულიყო 2020 წლის კლასიფიკაციასთან.

შპს „თბილისი ენერჯის“ სახელით ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2021 წლის 29 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

მამუკა კობახიძე

ფინანსური დირექტორი

ბეჟან გურგენიძე

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თბილისი ენერჯი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

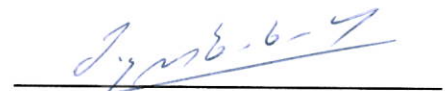
ათას ლარში

	შენიშვნა	2020	2019 (რეკლასიფი- ცირებული)*
		ლარი	ლარი
შემოსავალი	5	302,095	309,165
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება		(226,765)	(248,796)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(23,020)	(23,503)
ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ხარჯები		(12,904)	(12,622)
ცვეთა და ამორტიზაცია		(9,140)	(6,828)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	9	(2,559)	(888)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	6	(12,502)	(10,650)
საოპერაციო მოგება		15,205	5,878
ფინანსური შემოსავალი	7	110	304
ფინანსური ხარჯები	7	(108)	(3,929)
საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)		125	(28,251)
სხვა შემოსავალი	8	387	113,891
სხვა ხარჯები	8	(2,246)	(6,866)
მოგება/(ზარალი) გადასახადით დაბეგვრამდე		13,473	81,027
მოგების გადასახადი		-	-
წმინდა მოგება/(ზარალი)		13,473	81,027
წლის სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/(ზარალი)		13,473	81,027

* გარკვეული თანხები 2019 წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში რეკლასიფიცირდა, რათა შესაბამისობაში მოსულიყო 2020 წლის კლასიფიკაციასთან.

შპს „თბილისი ენერჯის“ სახელით ხელმოწერილი და გამოსაცემად ნებადართულია 2021 წლის 29 სექტემბერს შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

მამუკა კობახიძე

ფინანსური დირექტორი

გიორგი გურგენიძე

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათას ლარში

	შენიშვნა	2020 ლარი	2019 ლარი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	12	129,008	106,049
არამატერიალური აქტივები		3,310	1,986
აქტივის გამოყენების უფლება	17.1	1,004	1,076
სულ გრძელვადიანი აქტივები		133,322	109,111
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	11	1,110	2,211
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	9	44,112	48,777
გადახდილი ავანსები		708	185
წინასწარ გადახდილი გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა		–	47
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	276	851
სულ მიმდინარე აქტივები		46,206	52,071
სულ აქტივები		179,528	161,182
საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები			
საკუთარი კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	–	–
გაუნაწილებელი მოგება / (აკუმულირებული ზარალი)		59,009	69,830
სულ საკუთარი კაპიტალი		59,009	69,830
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
ფინანსური გარანტიები	17.2	1,055	957
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულება	17.1	776	824
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		1,831	1,781
მიმდინარე ვალდებულებები			
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	13	82,997	78,011
გასაცემი ხელფასები		1,735	2,050
ფინანსური გარანტიები	17.2	1,536	1,360
სახელშეკრულებო ვალდებულებები	14	25,433	6,937
საგადასახადო დავალიანება, მოგების გადასახადის გარდა		5,632	–
ანარიცხები	15	1,068	872
მოკლევადიანი საიჯარო ვალდებულება	17.1	256	296
მოკლევადიანი ფინანსური ვალდებულებები		31	45
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		118,688	89,571
სულ ვალდებულებები		120,519	91,352
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		179,528	161,182

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თბილისი ენერჯი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	საწესდებო კაპიტალი	(აკუმულირებული ზარალი) / გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
	ლარი	ლარი	ლარი
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(392,269)	(392,269)
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	81,027	81,027
ნაპატიები დავალიანება (16.2 შენიშვნა)	–	392,715	392,715
მშობელი კომპანიისთვის გაცემული ფინანსური გარანტიები (16.3 შენიშვნა)	–	(11,643)	(11,643)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	69,830	69,830
წლის სრული შემოსავალი	–	13,473	13,473
მშობელი კომპანიისთვის გაცემული ფინანსური გარანტიები (16.3 შენიშვნა)	–	(24,294)	(24,294)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	59,009	59,009

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2020 ლარი	2019 ლარი
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება		13,473	81,027
კორექტირებები დასაბეგრი მოგების/(ზარალის) წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოსაყვანად			
ძირითადი საშუალებების გაუფასურება	8	140	-
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანების ჩამოწერებიდან მიღებული შემოსულობა	8	-	(107,067)
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების შეზღუდვა	8	-	(5,987)
სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების შემოზღუდვა	8	(191)	(527)
ცვეთა და ამორტიზაცია		9,140	6,677
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერასთან დაკავშირებული დანაკარგები		-	157
შემოსულობა ინვენტარიზაციის პროცესში მარაგების გამოვლენიდან	8	(105)	(107)
მომძრაობა ანარიცხებში	15	196	196
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	9	2,559	888
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული საკუროს ზარალი		275	28,261
ფინანსური შემოსავალი	7	(110)	(304)
ფინანსური ხარჯები	7	108	3,929
<i>საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები</i>			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		2,997	(141)
მომძრაობა გადასახადებში, მოგების გადასახადის გარდა		5,679	(286)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		2,106	(126)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		(523)	63
ცვლილება სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებაში		836	21,919
ცვლილებები გასაცემ ხელფასებში		(315)	293
ცვლილებები სახელშეკრულებო ვალდებულებებში		18,496	2,382
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		54,761	31,247
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(29,750)	(19,682)
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(1,045)	(2,018)
მიღებული პროცენტი	7	110	304
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(30,685)	(21,396)
ფინანსური საქმიანობა			
ფინანსური გარანტიის თანხის გადახდა, შესაბამის გადასახადებთან ერთად	17.2	(24,294)	(9,326)
საიჯარო ვალდებულებების დაფარვა	17.1	(424)	(260)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(24,718)	(9,586)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		(642)	265
წმინდა საკუროს სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		67	(48)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით	10	851	634
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრისათვის	10	276	851

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები

- ▶ 2020 წლის განმავლობაში 4,150 ლარის (2019 წ.: 2,243 ლარი) ძირითადი საშუალებები იქნა შესყიდული გადახდის გადავადების პირობით.
- ▶ 2020 წლის განმავლობაში სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში გადატანილი ძირითადი საშუალებების ნაწილი 2,192 ლარს (2019 წ.: 212 ლარი) გაუტოლდა.
- ▶ 2019 წელს კომპანიამ ჩამოწერა 107,067 ლარის ნაპატიები სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება (მე-8 შენიშვნა) და 392,715 ლარის ნაპატიები ნასესხები სახსრები (16.2 შენიშვნა).

9-49 გვერდებზე წარმოდგენილი განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

ათას ლარში

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

შპს „თბილისი ენერჯი“ (შემდგომში „კომპანია“) (საიდენტიფიკაციო ნომერი 205129617) არის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად დაფუძნებული და მოქმედი იურიდიული პირი. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, მიცკევიჩის ქ. 18ა. 2019 წლის ივლისამდე კომპანიის იურიდიული სახელწოდება იყო შპს „ყაზტრანსგაზ-თბილისი“.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკი“) მიერ გაცემული ლიცენზიის წყალობით კომპანია თბილისის ტერიტორიაზე ბუნებრივ მონოპოლიას წარმოადგენს. ლიცენზიის პირობების მიხედვით კომპანიამ აბონენტებისთვის ბუნებრივი გაზის უწყვეტი მიწოდება უნდა უზრუნველყოს. კომპანიის გასაყიდი ტარიფები ფიზიკური პირებისთვის და სოციალური სექტორის სხვა მომხმარებლებისთვის უნდა დარეგულირდეს სემეკის მიერ.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის 100%-ის მფლობელი არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „ვოლთბეი“ („მშობელი კომპანია“), რომელიც დაფუძნებულია მარშალის კუნძულებზე 2016 წლის 30 აგვისტოს. 2019 წელს მშობელ კომპანიაში 50%-იანი წილი შეისყიდა Weco investment and finance S.A.-მ.

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე იყო საქართველოს მოქალაქე – ბატონი ხვიჩა მაქაცარია.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს მიერ 2009 წლის 16 მარტს გაცემული გადაწყვეტილების (N3/52-2009) საფუძველზე, რომელიც შეიცვალა მთელი რიგი შემდგომი სასამართლო დადგენილებით, 2019 წლის მაისამდე კომპანიას სპეციალური მმართველი ხელმძღვანელობდა. როგორც სემეკი ამტკიცებდა სასამართლოში შეტანილ სარჩელში, აბონენტებისთვის ბუნებრივი გაზის უწყვეტი მიწოდების უზრუნველყოფა ვერ მოხერხდა საქართველოს სახელმწიფო ნავთობკომპანიის - საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მიმართ შესყიდულ ბუნებრივ აირზე დიდძალი ვადაგადაცილებული დავალიანების დაგროვების გამო. ამ თარიღისთვის დავალიანება საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის მიმართ შეადგენდა 79,633 ლარს, რომელიც 2010 წლის 14 ივლისს გადაეწერა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. ფინანსთა სამინისტროს მიმართ ვადაგადაცილებულ დავალიანებას ყოველდღიურად 0.05%-ის საურავი ერიცხებოდა (მე-8 შენიშვნა).

ფინანსური სიძნელების გარდა, არსებობდა იმის რისკიც, რომ კომპანია ვერ შეძლებდა განაწილების ლიცენზიის პირობების შესრულებას. საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის საჩივრის წერილის თანახმად, სემეკმა სასამართლოს მიმართა კომპანიისთვის სპეციალური მმართველის დანიშვნის მოთხოვნით, რომ უზრუნველყოფილი ყოფილიყო ლიცენზიის პირობების უწყვეტად დაკმაყოფილება. სპეციალური მმართველის უმთავრესი ამოცანა იყო შესყიდული ბუნებრივი გაზისთვის დარიცხული დავალიანების დაფარვა და კომპანიის აბონენტებისთვის ბუნებრივი გაზის უწყვეტი და უსაფრთხო მიწოდების უზრუნველყოფა. სპეციალური მმართველი თავდაპირველად ერთი წლის ვადით დაინიშნა. ეს ვადა შემდეგ რამდენჯერმე გაგრძელდა სემეკის მოთხოვნითა და, ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებით, დამტკიცდა 2019 წლის მაისამდე.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ (გაგრძელება)

საქართველოს მთავრობამ 2018 წლის აგვისტოში გამოსცა #1707 და #1738 დადგენილებები (შემდგომში „დადგენილებები“) ახალი ინვესტიორის მიერ კომპანიის შესყიდვისთვის და ყოფილ მშობელ კომპანიასა და საქართველოს მთავრობას შორის საარბიტრაჟო დავის გადაწყვეტისთვის საჭირო პირობების შექმნაზე. ყოფილი მშობელი კომპანია არ დაეთანხმა სემეკისა და საქართველოს სასამართლოების გადაწყვეტილებას და საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოში საქართველოს მთავრობის წინააღმდეგ საარბიტრაჟო დავა წამოიწყო. დადგენილებების მთავარი პირობები შემდეგ პუნქტებად შეიძლება ჩამოყალიბდეს:

- ▶ შპს „ვოლთბეი“ ყოფილი მშობელი კომპანიისგან შეისყიდის 100%-იან წილს კომპანიაში;
- ▶ კომპანიას ეპატიება ყველა ვალდებულება ყოფილი მშობელი კომპანიისა და ყოფილ მშობელ კომპანიასთან დაკავშირებული მხარეების მიმართ (იმისდა მიუხედავად, თუ ვისზე გადავა ეს ვალდებულებები მომავალში);
- ▶ საარბიტრაჟო საქმე ყოფილ მშობელ კომპანიასა და მთავრობას შორის მშვიდობიანად გადაწყდა;
- ▶ საქართველოს მთავრობა იღებს ვალდებულებას, რომ აპატიოს კომპანიას ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული დავალიანება; და აუნაზღაუროს კომპანიას ამ დავალიანების პატიებასთან დაკავშირებული საგადასახადო შედეგები.

2018 წლის 13 სექტემბერს საქართველოს მთავრობამ და ყოფილმა მშობელმა კომპანიამ ხელი მოაწერეს საარბიტრაჟო შეთანხმებას კომპანიის თაობაზე დავის მშვიდობიანი მოგვარების შესახებ. ყოფილმა მშობელმა კომპანიამ გაყიდა თავისი წილი კომპანიაში და ყველა თავისი მოთხოვნა კომპანიის მიმართ გადასცა შპს „ვოლთბეის“ 40 მილიონი აშშ დოლარის სანაცვლოდ (დაახლოებით 107,064 ლარი).

2019 წლის 30 აპრილს კომპანიას სემეკმა გადაუგზავნა ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული წერილი (ამავე დღით დათარიღებული), რომელიც იტყობინებოდა, რომ დადგენილებებით კომპანიას ეპატია ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული დავალიანება. გარდა ამისა, ყოფილ მშობელ კომპანიასთან საარბიტრაჟო საქმის მშვიდობიანად გადაწყვეტის შედეგად, კომპანიას ასევე ეპატია ვადაგადაცილებული დავალიანება ყოფილი მშობელი კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების მიმართ.

2019 წლის 22 ივლისს კომპანიამ გააფორმა ხელშეკრულება მშობელ კომპანიასთან სესხების ოფიციალურად გაუქმების თაობაზე. აღნიშნული ხელშეკრულების გაფორმებით, დაკმაყოფილდა დადგენილებებში ჩამოთვლილი ყველა პირობა და შეწყდა სპეციალური მმართველის მიერ კომპანიის მართვა.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა მშობელი კომპანიის მიერ პარტნიორთა კრებაზე. პარტნიორთა კრებას შეუძლია ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებების შეტანა გამოშვების შემდეგ.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 72,482 ლარით აღემატებოდა (2019 წ.: 37,500 ლარი).

კომპანიის მესაკუთრეობასთან დაკავშირებული სირთულეების გამო, რომლებიც პირველ შენიშვნაშია განხილული, კომპანია წარსულში ვერ ახერხებდა თავისი ოპერაციების სათანადოდ მართვას. მან ვერ შეძლო კაპიტალის მოზიდვა სესხის ან საკუთარი კაპიტალის სახით, ქმედითი საინვესტიციო პროგრამის განხორციელება და, შესაბამისად, სემეკთან სატარიფო განხილვებში ჩართვა. ყოველივე ამის გამო კომპანიის საოპერაციო შედეგები არასახარბიელო იყო და კომპანიამ ვერ მოახერხა ოპერაციებიდან დადებითი ფულადი ნაკადების მიღება. 2019 წლის მაისიდან შეწყდა სპეციალური მმართველის მიერ კომპანიის მართვა და კომპანიის საქმიანობას წარმართავს მშობელი კომპანიის მიერ დანიშნული გენერალური დირექტორი და ხელმძღვანელობა.

კომპანიის საოპერაციო შემოსავალი დიდად არის დამოკიდებული იურიდიული პირების მიერ მოხმარებულ გაზზე, რაც მნიშვნელოვნად შემცირდა საქართველოს მთავრობის მიერ COVID-19-ის გავრცელებასთან საბრძოლველად შემოღებული შეზღუდვების გამო. ამის შედეგად გაყიდვებმა მნიშვნელოვნად იკლო კომერციულ და ინდუსტრიულ სექტორში. ამასთან, კოვიდ-19-მა უარყოფითად იმოქმედა ბუნებრივი გაზის მომხმარებელი ფიზიკური პირების გაზის ქვითრების გადახდისუნარიანობაზე. ამის შედეგად, კომპანიამ ვერ შეძლო მოწოდებული ბუნებრივი გაზის ღირებულების დროულად გადახდა და 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის 19,100 ლარის დავალიანება იყო ვადაგადაცილებული. ეს ფაქტი ნაწილობრივ დააკომპენსირა საქართველოს მთავრობამ კოვიდ-19-ით დაზარალებული ეკონომიკის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებდა 2020 წლის მარტ-მაისში და 2020 წლის ნოემბრიდან 2021 წლის თებერვლამდე წყლის, გაზის და ელექტროენერგიის მოხმარების სუბსიდირებას ფიზიკური პირების გარკვეული კატეგორიებისთვის. ბოლო სუბსიდიის შედეგად, კომპანიას 2020 წელს მიღებული ჰქონდა 12,904 ლარის ავანსები 2021 წლის იანვარ-თებერვალში გაზის მიწოდებისთვის. კომპანია არის მშობელი კომპანიის 124,071 ლარის ოდენობის ვალდებულების თავდები (17.2 შენიშვნა). 2020 წელს კომპანიამ გარანტიის მიხედვით გადაიხადა 24,294 ლარი, შესაბამისი გადასახადების ჩათვლით (2019 წ.: 9,326 ლარი). როგორც მოსალოდნელია, კომპანიას მომავალში, გარანტიის ფარგლებში, მოუხდება გარკვეული თანხების გადახდა.

ამ გარემოებების გამო კომპანიას ექმნება სერიოზული ლიკვიდურობის რისკი, რაც იწვევს გაურკვევლობას და ეჭვქვეშ აყენებს მის უნარს, გააგრძელოს უწყვეტი საქმიანობა, რის გამოც კომპანიამ შეიძლება ვერ შეძლოს აქტივების რეალიზაცია და ვალდებულებების დაფარვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

იმის შესაფასებლად, ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისთვის საქმიანობის უწყვეტობის დაშვება ზემოხსენებული გარემოებების ფონზე კვლავაც შეიძლებოდა თუ არა, ხელმძღვანელობამ შემდეგი ნაბიჯები გაითვალისწინა:

- ▶ 2020 წლისა და 2019 წლის განმავლობაში კომპანიამ მიიღო წმინდა შემოსავალი, განსხვავებით წინა საოპერაციო პერიოდებისა, როდესაც წმინდა ზარალს აღრიცხავდა, და დადებითი საოპერაციო ფულადი ნაკადები 54,761 ლარსა და 31,247 ლარს გაუტოლდა, შესაბამისად. საოპერაციო ფულადი ნაკადები 2020 წლისთვის იყო დადებითი 22,757 ლარი, გამოკლებული ვადაგადაცილებული კრედიტორული დავალიანების შესაბამისი გადაუხდელი თანხა და საქართველოს მთავრობისგან მიღებული ავანსები 2021 წლის იანვარ-თებერვლის მიწოდებისთვის.
- ▶ კომპანიის გასაყიდი ტარიფების მნიშვნელოვანი ნაწილი რეგულირებულია, რაც კომპანიას საშუალებას არ აძლევს დააკორექტიროს სარეალიზაციო ფასი საშუალო შესყიდვის ტარიფის (რომელიც აშშ დოლარშია) ან გაყიდული საქონლის თვითღირებულების სხვა კომპონენტების ზრდის საპასუხოდ. აშშ დოლართან მიმართებით ლარის მნიშვნელოვანი გაუფასურების შედეგად, 2021 წლის 1 ივნისიდან სემეკმა 2021 წლის 27 მაისის N10 დადგენილებით გაზარდა სოციალური გაზის გასაყიდი ტარიფები (17 პროცენტიანი საშუალო ზრდა). ეს ტარიფები ძალაში იქნება 2023 წლის 1 იანვრამდე პერიოდში და 2019 წლის 1 ოქტომბრიდან 2021 წლის 31 მაისამდე პერიოდში უცხოური ვალუტის მერყეობით გამოწვეული ზარალის კომპენსირებას მოახდენს დაახლოებით 23,711 ლარის ოდენობით. გარდა ამისა, 2021 წლის თებერვლიდან გაიზარდა კომერციული გაზის ტარიფები (საშუალოდ 30-პროცენტიანი ზრდა). 2021 წელს კომერციული გაზის ტარიფების ზრდის მოსალოდნელი პოზიტიური გავლენა კომპანიის ბიუჯეტირებულ საოპერაციო მოგებაზე არის 20 მილიონი ლარი.
- ▶ კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებების მნიშვნელოვანი ნაწილი შედგება სახელშეკრულებო ვალდებულებებისგან. სემეკის დადგენილების თანახმად, ქსელთან მიერთების საფასური ზოგიერთი ტიპის მომხმარებლისთვის 2020 წლის იანვრიდან 0.4 ლარიდან 0.8 ლარამდე გაიზარდა.
- ▶ 2019 წლიდან, მას შემდეგ, რაც გენერალური დირექტორი დაინიშნა, კომპანიამ დაიწყო მეტი სახსრების მიმართვა კაპიტალის პროგრამებისკენ. წინა პერიოდებში კომპანიის მიერ გამოყოფილი სახსრები, როგორც წესი, ძლივს ჰყოფნიდა ქსელის სავალდებულო გაფართოების დაფინანსებას და ლიცენზირებულ ტერიტორიაზე ახალი აბონენტების ქსელთან მიერთებას.
- ▶ 2020 წლის აპრილიდან კომერციული ბუნებრივი გაზის ათასი კუბური მეტრის შესყიდვის ფასმა 35 აშშ დოლარით იკლო, მაშინ, როცა შესყიდვის საშუალო ფასი 2019 წელს 215 ლარს შეადგენდა.
- ▶ კომპანიის გაზის ფაქტობრივი ტექნიკური დანაკარგები 2019 წლის 5.46%-იანი მაჩვენებლიდან 2020 წელს 5.22%-მდე შემცირდა. ხელმძღვანელობა საოპერაციო გაუმჯობესებებისა და კაპიტალური ინვესტიციის პროექტის დაგეგმვის პროცესშია, რათა ეს საკითხი კიდევ უფრო დაარეგულიროს და 2021 წელს კომპანიის ტექნიკური დანაკარგების მაჩვენებლის 4.5%-მდე შემცირებას გეგმავს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

2. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

- ▶ 2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გადაიხადა 18,295 ლარი, შესაბამისი გადასახადების ჩათვლით, მშობელი კომპანიის თავდებობით ნაკისრი ვალდებულების ნაწილის შესასრულებლად, ხოლო 30,821 ლარის შენატანები ბანკმა 2021 წლის სექტემბრამდე გადაავადა. მშობელი კომპანია და თბილისი ენერჯი ჯერ კიდევ მოლაპარაკების პროცესში არიან ბანკთან გადახდების გადავადების თაობაზე. მიუხედავად იმისა, რომ ოფიციალური შეთანხმება არ გაფორმებულა, ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოლაპარაკებები წარმატებით ჩაივლის.

დღეისათვის ყველა ოპერაცია ეყრდნობა იმ დაშვებას, რომ ბიზნესსაქმიანობა გაგრძელდება. ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია იმ დაშვების საფუძველზე, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და მოახდენს თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(ა) მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (ბასსს) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდის მიხედვით და მასში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

(ბ) სავალუტო ოპერაციები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ეროვნულ ვალუტაში - ლარში, რომელიც ასევე არის კომპანიის სამუშაო ვალუტა, ვინაიდან ქართული ლარი იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტაა, რომელშიც კომპანია ფუნქციონირებს.

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები თავიდან საწარმოს მიერ აღირიცხება მათი შესაბამის სამუშაო ვალუტაში, ოპერაციის აღიარების დღეს არსებული სპოტ კურსებით.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტაცია ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსით. ფულადი მუხლების ანგარიშსწორების ან კონვერტაციის ოპერაციების შედეგად წარმოშობილი სხვაობები ასახულია მოგებაში ან ზარალში. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია თავდაპირველი გარიგებების თარიღებისათვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება

მრავალელემენტური ხელშეკრულებების შემთხვევაში, კომპანია თითოეულ მომსახურებას ცალ-ცალკე აღრიცხავს, თუ მათი გამიჯვნა შესაძლებელია. ანაზღაურება გადანაწილდება სხვადასხვა მომსახურებაზე მათი ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასების მიხედვით. ინდივიდუალური სარეალიზაციო ფასი განისაზღვრება ფასთა ნუსხის საფუძველზე, რომლის მიხედვითაც კომპანია ყიდის ოპერაციების დამუშავებისა და ტექნიკურ მომსახურებებს.

ფინანსურ ანგარიშგებებში კომპანია, ძირითადად, შემდეგი ტიპის შემოსავლებს აღიარებს:

(i) ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია

ბუნებრივი გაზის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება დროის გარკვეულ მომენტში მომხმარებლებისთვის მიწოდებული ბუნებრივი გაზის ფაქტობრივი მოცულობის საფუძველზე, რაც დასტურდება მომხმარებლის მრიცხველის მონაცემებით. კომპანია, ძირითადად, მექანიკურ მრიცხველებს იყენებს, რაც საჭიროებს კომპანიის თანამშრომლების ადგილზე მისვლას მრიცხველის ჩვენების შესამოწმებლად. მრიცხველების მონაცემების წაკითხვა ხდება სისტემატურად, მინიმუმ, თვეში ერთხელ, თუმცა არა აუცილებლად ყოველი თვის ბოლო დღეს, რაც, თავის მხრივ, ქმნის გამიჯვნასთან დაკავშირებულ პრობლემას იმ ბუნებრივ გაზთან მიმართებით, რომელიც იმ მომენტისთვის მიწოდებულია, მაგრამ ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი. მრიცხველის ჩვენებების წაკითხვის თარიღსა და სააღრიცხვო პერიოდის ბოლო თარიღს შორის დროითი სხვაობის გამო, ანგარიშგების ნებისმიერი თარიღისათვის კომპანიას რეალურად გაყიდული აქვს გარკვეული რაოდენობის გაზი, რომელზეც ჯერ არ არის წარდგენილი ქვითრები მომხმარებლებისთვის. ისეთი შემოსავლების გაანგარიშება, რომლებიც კომპანიამ გამოიმუშავა, მაგრამ მათზე ქვითრები ჯერ არ წარუდგენია, დამოკიდებულია იმაზე თუ როგორ აფასებს ხელმძღვანელობა განსაზღვრულ თარიღამდე მიწოდებული ბუნებრივი გაზის მოცულობას, სხვადასხვა რაოდენობის მომხმარებელთა შორის მის განაწილებასა და მიწოდებასთან დაკავშირებულ ტექნიკურ დანაკარგებს ანგარიშგების თარიღისათვის. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ განსხვავება ფაქტობრივ შემოსავლებს და სავარაუდო შემოსავლებს შორის, რომლებზეც ქვითრები ჯერ არ არის წარდგენილი, უმნიშვნელოა.

(ii) მომსახურების გაწევა

შემოსავლები, რომლებიც უკავშირდება მომხმარებლებისთვის ტექნიკური და საინჟინრო ხასიათის მომსახურების გაწევას, ასევე მომხმარებლებისთვის გაზმომარაგების ქსელის გაყვანასა და კომპანიის ქსელთან მათ მიერთებას, როგორც წესი, მოკლევადიანი ხასიათისაა და მათი აღიარება ხდება დროის იმ მომენტში, როდესაც მომსახურება გაიწევა და მოსალოდნელია ანაზღაურების მიღება. გაზიფიკაციის მომსახურების გაწევის ვადა, როგორც წესი, 12 თვეზე ნაკლებია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) შემოსავლის აღიარება (გაგრძელება)

(iii) ქსელთან მიერთების საფასური

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (სემეკი) მიერ დადგენილი წესით, კომპანია გაზგამანაწილებელ ქსელთან მიერთებულ ახალ აბონენტებს მიერთების გარკვეულ გადასახადს აკისრებს. ქსელთან მიერთების საფასური გამოითვლება ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთებაზე კომპანიის მიერ გაწეულ საინვესტიციო ხარჯებზე დაყრდნობით და რეგულირდება სემეკის მიერ. ხელმძღვანელობა ამ მომსახურებას განიხილავს მომხმარებლისთვის ცალკე ღირებულების შექმნად და შემოსავალს აღიარებს ქსელთან მიერთების დასრულებისთანავე.

(iv) დისტრიბუცია

ბუნებრივი გაზის განაწილების ტარიფი განისაზღვრება სემეკის მიერ, ხოლო განაწილებიდან მიღებული შემოსავლის აღიარება ხდება კომპანიის ლიცენზიის შესაბამისად გაზგამანაწილებელი ქსელის მეშვეობით განაწილებული ბუნებრივი გაზის მოცულობის საფუძველზე.

სახელშეკრულებო ნაშთები

სახელშეკრულებო აქტივები

სახელშეკრულებო აქტივი არის საქონლის ან მომსახურების მომხმარებლისთვის გადაცემის სანაცვლოდ მათი ღირებულების მიღების უფლება. თუ კომპანია მომხმარებელს საქონელს ან მომსახურებას გადასცემს მომხმარებლის მიერ ანაზღაურების გადახდამდე ან გადახდის თარიღის დადგომამდე, სახელშეკრულებო აქტივის აღიარება ხდება მიღებული პირობითი ღირებულებისთვის.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება

დებიტორული დავალიანება წარმოადგენს კომპანიის უფლებას უპირობო საზღაურის თანხაზე (ანუ მხოლოდ დროის გასვლა აუცილებელი საზღაურის გადახდის თარიღის დადგომამდე).

სახელშეკრულებო ვალდებულებები

სახელშეკრულებო ვალდებულება არის მომხმარებლისთვის საქონლის ან მომსახურების გაცემის ვალდებულება, რომლის ღირებულებაც კომპანიას მომხმარებლისგან მიღებული (ან მისაღები) აქვს. თუ მომხმარებელი ღირებულებას გადაიხდის კომპანიისგან საქონლის ან მომსახურების მიღებამდე, მაშინ ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულების აღიარება, როდესაც ხდება გადახდა ან წარმოშობა გადახდის ვალდებულება (რომელიც უფრო ადრე დგება). სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება ხდება შემოსავლად მაშინ, როდესაც კომპანია ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს ასრულებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) გადასახადები

მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში. მოგების გადასახადი გადაიხდება დივიდენდებზე და დაირიცხება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებულ მოგებაზე, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც სხვა გადასახადები მოგება-ზარალის ანგარიშგების სხვა არასაოპერაციო ხარჯებში, მათი გაწევის შემთხვევაში.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებითი ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა ქვემოთ ჩამოთვლილი შემთხვევებისა:

- ▶ თუ აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებითი ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე;
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანება, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახადელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დებიტორული ან კრედიტორული დავალიანების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) გადასახადები (გაგრძელება)

საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების ნეტო წარმოდგენა

2016 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილებები გადასახადის გადახდის წესებთან დაკავშირებით. ახალი წესების მიხედვით, საქართველოს შემოსავლების სამსახური გააკონტროლებს გადასახადის გადამხდელის ნეტო (წმინდა) დავალიანებას სახელმწიფოს მიმართ გადასახადის გადამხდელის კონსოლიდირებული ანგარიშის დანერგვით. ამიტომ კომპანია ყველა საგადასახადო კრედიტორულ და დებიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებულ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარმოადგენს ნეტო საფუძველზე.

(ე) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მოკლევადიანად და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორისთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

პირველადი აღიარება

პირველადი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. კომპანია თავისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას განსაზღვრავს მათი თავდაპირველი აღიარებისას.

ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია მათი პირველადი აღიარებისას დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლებზე და კომპანიის ბიზნესმოდელზე, რომლითაც ის ამ ფინანსურ აქტივებს მართავს. კომპანია ფინანსურ აქტივებს თავდაპირველად აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით, რასაც, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, ემატება გარიგების დანახარჯები. სავაჭრო დებიტორული დავალიანება, რომელიც არ შეიცავს მნიშვნელოვან ფინანსურ კომპონენტს ან რომლისთვისაც კომპანიამ პრაქტიკული მიზანშეწონილობა გამოიყენა, ფასდება გარიგების ფასით ფასს 15-ის „შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“ შესაბამისად.

იმისათვის, რომ მოხდეს ფინანსური აქტივის კლასიფიცირება და შეფასდეს ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, იგი უნდა წარმოქმნიდეს ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს „მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს“ დაუფარავ ძირითად თანხაზე. ამ შეფასებას ეწოდება მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების ტესტირება და სრულდება ინსტრუმენტის დონეზე.

კომპანიის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნესმოდელი ეხება იმას, თუ როგორ მართავს ის თავის ფინანსურ აქტივებს ფულადი ნაკადების მისაღებად. ბიზნესმოდელი განსაზღვრავს, მიიღება თუ არა ფულადი ნაკადები სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების, ფინანსური აქტივების გაყიდვის ან ორივეს შედეგად.

ფინანსური აქტივების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანიამ აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რაც მოითხოვს აქტივების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური ინსტრუმენტები

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სავალო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები (სავალო ინსტრუმენტები)

ეს კატეგორია კომპანიისთვის ყველაზე აქტუალურია. კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს თუ ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და ძირითადი თანხის დაუფარავ ნაწილზე დარიცხული პროცენტის გადახდას.

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება.

კომპანიის ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებში შედის სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული თანხები (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაზრები).

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია შემდეგ შენიშვნებშია წარმოდგენილი:

- ▶ მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები - მე-4 შენიშვნა;
- ▶ სავაჭრო დებიტორული დავალიანება - მე-9 შენიშვნა;

კომპანია აღიარებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს ყველა სავალო ინსტრუმენტისთვის, რომლებსაც არ აღრიცხავს სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ეყრდნობა სხვაობას ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და ყველა იმ ფულად ნაკადს შორის, რომელთა მიღებასაც კომპანია მოელის, რომელიც დისკონტირებულია თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს მიახლოებული განაკვეთით. მოსალოდნელ ფულად ნაკადებში შედის ფულადი ნაკადები დასაკუთრებული უზრუნველყოფის საგნიდან ან სხვა საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებებიდან, რომლებიც ხელშეკრულების პირობების განუყოფელი ნაწილია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ორ ეტაპად ხდება. იმ კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის რეზერვები იქმნება მომდევნო 12 თვის განმავლობაში მომხდარი დეფოლტის შემთხვევით განპირობებული საკრედიტო ზარალისთვის (12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი). ისეთი კრედიტების შემთხვევაში, რომელთა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვის შექმნა სავალდებულოა კრედიტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში მოსალოდნელი ზარალისთვის, იმისდა მიუხედავად, თუ როდის დგება დეფოლტი (არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი).

სავაჭრო დებიტორული დავალიანებისთვის კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულში მიღებულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული თანხებისთვის (ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, საბანკო ანაბრები) კომპანიამ გამოითვალა 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი. 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი არის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელსაც განაპირობებს ფინანსურ ინსტრუმენტებზე დეფოლტის შემთხვევების შესაძლო დადგომა საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. თუმცა, როდესაც აქტივის წარმოშობიდან საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, რეზერვი შეიქმნება არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანია ფინანსურ აქტივს გადაუხდელოდ მიიჩნევს, როდესაც ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 120 დღით გვიანდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ კომპანია სავარაუდოდ სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება. ჩამოწერილი თანხების შემდგომი ამოღება ამცირებს ფინანსური აქტივების გაუფასურების ხარჯს მოგებაში ან ზარალში.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან მსგავსი ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა, ან რამდენად შეინარჩუნა, ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას ამ აქტივში მისი მონაწილეობის შენარჩუნების გამო. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება ისე, რომ ასახავდეს კომპანიის მიერ შენარჩუნებულ უფლებებსა და მოვალეობებს.

უწყვეტი გამოყენება, რომელსაც აქვს გადაცემულ აქტივზე ერთგვარი გარანტიის ფორმა, ფასდება უმცირესით აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ მაქსიმალური თანხას შორის, რომლის გადახდაც შესაძლოა კომპანიას დასჭირდეს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

პირველადი აღიარება და შემდგომი შეფასება

პირველადი აღიარებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებასა და ზარალში ასახვით, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, კრედიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და კრედიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოიცავს სავაჭრო კრედიტორულ დავალიანებას, საიჯარო ვალდებულებებსა და ფინანსურ გარანტიას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნით, ფინანსური ვალდებულებები ორ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები, მოგებაში ან ზარალში ასახვით;
- ▶ ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები (სესხები და გადასახდელი ანგარიშები).

სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანიის ფინანსური ვალდებულებები ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის დროს, აგრეთვე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დარიცხული ამორტიზაციის პროცესში.

ამორტიზებული ღირებულება გამოიანგარიშება შესყიდვის ყოველგვარი დისკონტის ან პრემიის, აგრეთვე იმ საზღაურების თუ დანახარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები

ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები არის კომპანიის მიერ გაფორმებული ისეთი ხელშეკრულებები, რომლებიც მას ავალდებულებს გარკვეული შენატანების განხორციელებას, რომ აუნაზღაუროს გარანტიის მფლობელს ზარალი, რომელიც მან განიცადა კონკრეტული დებიტორის მიერ სავალო ინსტრუმენტის პირობების თანახმად გადახდის დაგვიანების გამო. ფინანსური გარანტიის ხელშეკრულებები, რომლებიც შესაბამისი სასესხო ხელშეკრულებების განუყოფელი ნაწილია, თავდაპირველად აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულების სახით, რომელიც შემდეგ კორექტირდება გარანტიის გაცემისთვის პირდაპირ მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯების მიხედვით. ამის შემდეგ ვალდებულება ფასდება საანგარიშგებო თარიღისთვის მიმდინარე ვალდებულების დასაფარად საჭირო ხარჯის ყველაზე ზუსტ პროგნოზსა და დაგროვილი ამორტიზაციით შემცირებულ აღიარებულ თანხას შორის უდიდესით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე, რომელსაც მეტწილად განსხვავებული პირობები აქვს ან თუ არსებული ვალდებულების პირობები მეტწილად შეიცვლება, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო განსხვავება შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და შემხვედრი მოთხოვნების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივების რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის განზრახვა.

(iv) ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

ძირითადი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიპოვება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე.
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა.
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-20 შენიშვნაში.

(ზ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანია ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში კომპანია განსაზღვრავს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გაყიდვის ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი და განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და დაიყვანება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. ამ გამოთვლების დასაბუთება ხდება შეფასების კოფიციენტებით ან სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ხუთი წლის შემდგომი ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

აქტივების შემთხვევაში ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღმოფხვრილი ან შემცირებული იყოს. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. შემობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული.

(თ) ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და/ან გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთი არსებობის შემთხვევაში. ასეთი ხარჯები მოიცავს ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლისა და სესხით სარგებლობის ხარჯებს გრძელვადიანი სამშენებლო პროექტების შემთხვევაში, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის პერიოდული შეცვლა ხდება საჭირო, კომპანია ასეთ ნაწილებს აღიარებს დამოუკიდებელ აქტივად კონკრეტული სასარგებლო გამოყენების ვადით და შესაბამისად არიცხავს ცვეთას. ანალოგიურად, როდესაც ტარდება ფართომასშტაბიანი ინსპექცია, მისი ხარჯის აღიარება ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების ოდენობაში ხდება, როგორც ჩანაცვლების ღირებულებისა, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია. ყველა დანარჩენი შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯის აღიარება ხდება მათი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე შემდეგნაირად:

შენობა-ნაგებობები	5-50 წელი
მილსადენები	2-30 წელი
მანქანა-დანადგარები და აღჭურვილობა	3-30 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა	1-20 წელი

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტიდან წარმოშობილი ნებისმიერი შემოსულობა ან ზარალი (რომელიც გამოითვლება აქტივის გასხვისების შედეგად მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობის ოდენობით) აღირიცხება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში იმ პერიოდისთვის, რომლის განმავლობაშიც მოხდა აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივების ნარჩენი ღირებულება, სასარგებლო გამოყენების ვადა და ცვეთის დარიცხვის მეთოდები გადაისინჯება ყოველ ფინანსურ წელს და საჭიროების შემთხვევაში შესაბამისად კორექტირდება.

(ი) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(კ) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში.

(ლ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება არის შესაძლებელი. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

(მ) ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი

ხელფასები, შვებულება და ბიულეტენი, პრემიები და სხვა სარგებელი ირიცხება იმ პერიოდში, რომელშიც შესაბამისი მომსახურება გაიწია კომპანიის თანამშრომლების მიერ. 2019 წლის 1 იანვრიდან კომპანიას აქვს სამართლებრივი ვალდებულება, რომ თანამშრომელთა მთლიანი ხელფასებიდან და სხვა გასამრჯელოებიდან 2% სახელმწიფოს საპენსიო სააგენტოს ფონდში გადაიხადოს. კომპანია არ არის პასუხისმგებელი შრომითი საქმიანობის შემდგომ გასამრჯელოებზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ნ) საიჯარო ხელშეკრულებები

აქტივის გამოყენების უფლება

აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები. აღიარებულ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდით სავარაუდო სასარგებლო მომსახურებისა და იჯარის ვადებს შორის უმოკლეს ვადაზე.

საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელ ღირებულებას. საიჯარო გადახდები მოიცავს არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს. საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად კომპანია იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახადები ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

3.1 ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში და განმარტებით შენიშვნებში

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და მათი ინტერპრეტაცია

2020 წელს პირველად ამოქმედდა რამდენიმე შესწორება და ინტერპრეტაცია, მაგრამ მათ გავლენა არ მოუხდენიათ კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 3-ში: „საწარმოს განმარტება“;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 7-ში, ფასს (IFRS) 9-ში და ბასს (IAS) 39-ში „საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება“;
- ▶ ცვლილებები ბასს (IAS) 1-სა და ბასს (IAS) 8-ში: „ტერმინ „არსებითის“ განმარტება“;
- ▶ ფინანსური ანგარიშგების კონცეპტუალური საფუძვლები;
- ▶ ცვლილებები ფასს (IFRS) 16-ში: „COVID-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა“ (მოქმედი 2020 წლის 1 ივნისისთვის).

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

3.2 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ძალაში ჯერ არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ცვლილებები ბასს (IAS) 1-ში: ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლევადიანად და გრძელვადიანად

2020 წლის 1 იანვარს ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ის „ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა“ 69-76 მუხლებში, რომლებიც აკონკრეტებს ვალდებულებების მოკლევადიანად ან გრძელვადიანად კლასიფიცირების წესებს. ცვლილებები განმარტავს:

- ▶ რა იგულისხმება ანგარიშსწორების გადავადების უფლებაში;
- ▶ რომ გადავადების უფლება უნდა არსებობდეს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს;
- ▶ რომ კლასიფიკაციაზე არ მოქმედებს იმის ალბათობა, გამოიყენებს თუ არა საწარმო გადავადების უფლებას;
- ▶ რომ თუ კონვერტირებად ვალდებულებაში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტი თავად წარმოადგენს წილობრივ ინსტრუმენტს, მხოლოდ ამ შემთხვევაში არ იმოქმედებს ვალდებულების პირობები მის კლასიფიკაციაზე.

ცვლილებები ძალაშია 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდგომ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს რეტროსპექტიულად. კომპანია ამ ეტაპზე აფასებს ცვლილებების ეფექტს მის მიმდინარე პრაქტიკაზე და იმას, არსებული სესხები საჭიროებს თუ არა რესტრუქტურირებას.

ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე – ცვლილებები ბასს 16-ში

2020 წლის მაისში ბასსს-მ გამოუშვა „ძირითადი საშუალებები – შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე“. ამ შესწორების მიხედვით, საწარმოებს ეკრძალებათ ძირითადი საშუალებების ერთეულის თვითღირებულებიდან გამოქვითონ ნებისმიერი შემოსავალი ერთეულების გაყიდვიდან, რომელიც წარმოიქმნება ამ აქტივის ისეთ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად, რომელიც საჭიროა ხელმძღვანელობისთვის სასურველი მიზნით მის გამოსაყენებლად. ამის ნაცვლად, საწარმო ასეთი ერთეულების გაყიდვიდან მიღებულ შემოსავალს და ამ ერთეულების წარმოების თვითღირებულებას აღიარებს შემოსავალში ან ზარალში.

შესწორება ძალაშია 2022 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ დაწყებული წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის და რეტროსპექტიულად ვრცელდება ძირითადი საშუალებების იმ ერთეულებზე, რომლებიც ექსპლუატაციისთვის მზად არის საწარმოს მიერ ამ შესწორების პირველად გამოყენებისას წარმოდგენილი უადრესი პერიოდის საწყისი ან მის შემდგომი თარიღიდან.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

3.2 სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ამ ცვლილებებს, სავარაუდოდ, არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიაზე.

ქვემოთ ჩამოთვლილია სხვა სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა. ეს სტანდარტები, სავარაუდოდ, არ იქონიებს გავლენას კომპანიაზე:

- ▶ ფასს (IFRS) 17: „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ფასს (IFRS) 1 „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების პირველად გამოყენება“ – შვილობილი საწარმო, როგორც საწარმო, რომელიც პირველად იყენებს ფასს-ს
- ▶ ბასს (IAS) 41 „სოფლის მეურნეობა“ – გადასახადით დაბეგვრა სამართლიანი ღირებულების შეფასებებისას;
- ▶ ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები;
- ▶ „წამგებიანი კონტრაქტები – კონტრაქტის შესრულების ხარჯები“ – ცვლილებები ბასს (IAS) 37-ში;
- ▶ ფასს (IFRS) 3 „საწარმოთა გაერთიანება“ – „კონცეპტუალური საფუძვლების მითითება“.

3.3 ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

2020 წელს კომპანიამ შეცვალა ხარჯების წარმოდგენა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, კერძოდ ფუნქციების მიხედვით წარმოდგენის ნაცვლად, წარმოადგენს ბუნების მიხედვით. 2019 წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების მუხლები და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნები სათანადოდ რეკლასიფიცირდა 2020 წლის წარდგენასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

2019 წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგება	კორექტირებუ- ბამდე	რეკლასიფიკაცია	რეკლასიფი- კაციის შემდეგ
გაყიდული საქონლის თვითღირებულება	(282,852)	282,852	–
ბუნებრივი გაზის თვითღირებულება	–	(248,796)	(248,796)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	(12,480)	12,480	–
რელიზაციასა და დისტრიბუციაზე დანახარჯები	(6,739)	6,739	–
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	–	(23,503)	(23,503)
ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების ხარჯები	–	(12,622)	(12,622)
ცვეთა და ამორტიზაცია	–	(6,828)	(6,828)
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	–	(888)	(888)
სხვა საოპერაციო ხარჯები	–	(10,650)	(10,650)
სხვა არასაოპერაციო შემოსავალი	113,982	(113,982)	–
სხვა შემოსავალი	–	113,891	113,891
სხვა არასაოპერაციო ხარჯი	(7,949)	7,949	–
სხვა ხარჯები	–	(6,866)	(6,866)
შემოსავალი	308,941	224	309,165

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობის მხრიდან მოითხოვს გარკვეულ განსჯას, შეფასებებსა და დაშვებებს, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების გაცხადებულ ოდენობებზე და ასევე პირობითი ვალდებულებების შესახებ განმარტებებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

საკუთრების უფლება გაზსადენის ქსელზე

2014 წლის 31 ოქტომბერს სემეკმა დაამტკიცა N26 დადგენილება, რომელიც ძალაში შევიდა „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების დამტკიცების შესახებ“ სემეკის 2009 წლის 9 ივლისის #12 დადგენილების ცვლილების სახით. ამ დადგენილების მიხედვით, აბონენტის ტერიტორია განისაზღვრა, როგორც აბონენტის საკუთრებაში არსებული ტერიტორია. აბონენტის ტერიტორიის გარეთ („წითელი ხაზი“) მდებარე ყველა მასალა და აღჭურვილობა, გაზის მრიცხველების ჩათვლით, წარმოადგენს ბუნებრივი გაზის განაწილების ლიცენზიის მფლობელის საკუთრებას, მათი ადგილმდებარეობის მიუხედავად. კომპანია ახდენს ახალი მომხმარებლების ქსელთან მიერთებისთვის გაწეული კაპიტალური დანახარჯების იმ ნაწილის კაპიტალიზაციას, რომელიც გაიწია აბონენტის ტერიტორიის გარეთ, „წითელი ხაზის“ მიღმა. კომპანიის გადაწყვეტილებას „წითელი ხაზის“ მიღმა ჩატარებული ამგვარი სამუშაოების მოცულობაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კაპიტალიზებული დანახარჯების ღირებულებაზე ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში გაცხადებულ ძირითად საშუალებებში.

შეფასებები და დაშვებები

ქვემოთ განხილულია ანგარიშგების დღეს მომავლის შესახებ გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებების უზუსტობის სხვა ძირითადი მიზეზები, რომლებმაც შეიძლება მომდევნო ფისკალურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი კორექტივების შეტანის აუცილებლობა გამოიწვიოს. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

თითოეული საანგარიშგებო თარიღისათვის, კომპანია აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რაიმე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურების ზარალის ობიექტური მტკიცებულების ან საპროგნოზო ინფორმაციაში მოსალოდნელი უარყოფითი ცვლილების არსებობის შემთხვევაში, აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და დანაკარგის თანხა აისახება მიმდინარე პერიოდის ხარჯებში.

ხელმძღვანელობის შეფასებით, 11,484 ლარი (2019 წ.: 8,925 ლარი) დებიტორული დავალიანების გაუფასურებით გამოწვეული შესაძლო დანაკარგების ყველაზე ზუსტი შეფასებაა (მე-9 შენიშვნა).

5. შემოსავალი

	2020	2019
	ლარი	ლარი
ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია	287,214	296,011
ქსელთან მიერთების, საინსტალაციო და სარემონტო სამუშაოები	12,483	10,535
შემოსავალი გაზის ტრანზიტიდან	1,619	1,976
სულ შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	301,316	308,522
გაზის მრიცხველების რეალიზაცია	76	87
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	703	556
სულ შემოსავალი	302,095	309,165

კომპანიამ აღიარა შემოსავლებთან დაკავშირებული შემდეგი სავაჭრო დებიტორული დავალიანება და სახელშეკრულებო ვალდებულებები:

	2020	2019
	ლარი	ლარი
სავაჭრო დებიტორული ანგარიშები (მე-9 შენიშვნა)	44,112	48,777
სახელშეკრულებო ვალდებულებები (მე-14 შენიშვნა)	25,433	6,937

დებიტორული ანგარიშების აღიარება ხორციელდება მაშინ, როდესაც ანაზღაურებაზე უფლება უპირობო ხდება. სახელშეკრულებო ვალდებულებები არის მომხმარებლებისგან მიღებული ანაზღაურება და წარმოადგენს კომპანიის ვალდებულებას, მიაწოდოს ბუნებრივი გაზი თავის აბონენტებს.

საანგარიშგებო თარიღისთვის შეუსრულებელ ვალდებულებებთან დაკავშირებით კომპანიის 25,433 ლარის სახელშეკრულებო ვალდებულებების აღიარება, სავარაუდოდ, 2021 წლის შემოსავლის სახით მოხდება. 2020 წელს კომპანიამ აღიარა 6,937 ლარის ოდენობის შემოსავალი, რომელიც აისახა სახელშეკრულებო ვალდებულებებში საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისში.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

6. სხვა საოპერაციო ხარჯები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
ქსელზე მიერთების, საინსტალაციო და სარემონტო მომსახურება	3,920	4,245
პროფესიული მომსახურება (ა)	1,709	584
საოფისე ხარჯები	1,553	772
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,181	1,005
გაცემული მასალები	997	614
საწვავის ხარჯები	652	690
ბუნებრივი გაზის რეგულირების საფასური	571	588
კომუნიკაციის ხარჯები	456	314
შეკეთება და ტექნიკური მომსახურება	442	498
საბანკო მომსახურების საზღაური და საკომისიო გადასახადი	274	72
კომუნალური ხარჯები	148	151
სადაზღვევო ხარჯები	136	54
სხვა	463	1,063
	12,502	10,650

(ა) სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის სხვა პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენს 213 ლარს (2019 წ.: 189 ლარი), დღგ-ის გარეშე.

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
ფინანსური შემოსავალი		
საპროცენტო შემოსავალი მიმდინარე ანგარიშებზე	110	304
	110	304
ფინანსური ხარჯები		
მშობელი კომპანიისგან მიღებულ სესხზე დარიცხული პროცენტი (ა)	–	3,843
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე (მე-17 შენიშვნა)	108	86
	108	3,929

(ა) პირველ შენიშვნაში აღწერილი საარბიტრაჟო შეთანხმების მიხედვით, ყოფილი მშობელი კომპანიისა და მის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირის მიმართ არსებული ყველა ვალდებულება 2018 წელს გადავიდა მშობელ კომპანიაზე. 2019 წლის 22 ივლისს კომპანიამ და მშობელმა კომპანიამ გააფორმეს ხელშეკრულება არსებული დავალიანების სრულად პატიების თაობაზე და კომპანიამ ფინანსური ანგარიშგებიდან ჩამოწერა ეს ვალდებულება. 2019 წლის 22 ივლისამდე სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი 3,843 ლარს გაუტოლდა.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

8. სხვა შემოსავალი და ხარჯები

	2020 ლარი	2019 ლარი
სხვა შემოსავალი		
სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებზე აღრიცხული გაუფასურების შემობრუნება	191	527
ინვენტარიზაციის შედეგების აღიარება	105	108
კრედიტორული დავალიანების ჩამოფასებიდან მიღებული შემოსულობა (ა)	–	107,067
ძირითად საშუალებებზე აღრიცხული გაუფასურების შემობრუნება (მე-12 შენიშვნა)	–	5,987
სხვა	91	202
	387	113,891
სხვა ხარჯები		
საგადასახადო ჯარიმები დაგვიანებულ გადახდებზე	1,237	–
ძირითადი საშუალებების გაუფასურების რეზერვის ხარჯი (მე-12 შენიშვნა)	140	–
ბუნებრივი გაზის მომწოდებლების წინაშე ვადაგადაცილებულ დავალიანებაზე დარიცხული ჯარიმა	64	930
ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებულ ვადაგადაცილებულ დავალიანებაზე დარიცხული ჯარიმა (ბ)	–	5,684
სხვა	805	252
	2,246	6,866

- (ა) 2019 წელს კომპანიამ ჩამოწერა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ არსებული 106,008 ლარის დავალიანება, გადასახდელი ძველი ჯარიმები 463 ლარის ოდენობით და სხვა დავალიანება მესამე მხარეების მიმართ 596 ლარის ოდენობით, რომელიც 2011 წლამდე დაირიცხა და, შესაბამისად, მისი ხანდაზმულობის ვადა გასული იყო.
- (ბ) პირველ შენიშვნაში აღწერილი საარბიტრაჟო შეთანხმების მიხედვით, კომპანია გათავისუფლდა ფინანსთა სამინისტროს წინაშე არსებული დავალიანებისგან. კომპანიამ შესაბამისი თანხა ჩამოწერა 2019 წლის განმავლობაში, ამის დამადასტურებელი ოფიციალური იურიდიული დოკუმენტის მიღების შემდეგ. ფინანსთა სამინისტროს მიმართ დავალიანებაზე დარიცხული ჯარიმა 2019 წელს 5,684 ლარი იყო.

9. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2020 ლარი	2019 ლარი
გაზის გაყიდვასთან დაკავშირებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	52,862	56,191
მომსახურებასთან დაკავშირებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	2,734	1,511
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(11,484)	(8,925)
	44,112	48,777

სავაჭრო დებიტორული დავალიანება არის უპროცენტო, ჩვეულებრივ აქვს 17-დღიანი ვადა და გამოხატულია ლარში.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის მოძრაობა:

	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი
	ლარი
1 იანვარი, 2019 წ.	8,966
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	888
ჩამოწერები	(929)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	8,925
შექმნილი ანარიცხები, წმინდა	2,559
31 დეკემბერი, 2020 წ.	11,484

31 დეკემბრის მდგომარეობით სავაჭრო დებიტორული ანგარიშების გაუფასურების ანალიზი ხანდაზმულობის ვადების მიხედვით შემდეგია:

	სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება					
	არც ვადაგადა- ცილებული, არც გაუფასუ- რებული	ვადაგადაცილებული დღეები				სულ
		<30 დღე	30-90 დღე	91-120 დღე	>120 დღე	
2020 წლის 31 დეკემბერი						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონე	–	5%	10%	20%	100%	
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	43,310	649	127	89	11,421	55,596
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	(32)	(13)	(18)	(11,421)	(11,484)

	სავაჭრო და სხვა დებიტორული დავალიანება					
	არც ვადაგადა- ცილებული, არც გაუფასუ- რებული	ვადაგადაცილებული დღეები				სულ
		<30 დღე	30-90 დღე	91-120 დღე	>120 დღე	
2019 წლის 31 დეკემბერი						
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დონე	–	5%	10%	20%	100%	
დეფოლტის დროს მოსალოდნელი მთლიანი საბალანსო ღირებულება, სულ	47,391	1,105	242	148	8,816	57,702
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	–	(55)	(24)	(30)	(8,816)	(8,925)

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავდა ნაღდი ფულის ნაშთს საბანკო ანგარიშებზე. კომპანია საპროცენტო შემოსავალს იღებს რეზიდენტ ბანკებში განთავსებულ მიმდინარე ანგარიშებზე. მიმდინარე ანგარიშებზე მიღებული საპროცენტო შემოსავალი შეადგენდა 110 ლარს (2019 წ.: 304 ლარი).

11. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
თვითღირებულებით აღრიცხული სათადარიგო ნაწილები	1,057	2,153
სხვა	53	58
	1,110	2,211

2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ აღრიცხა მოძველებული მარაგების გაუფასურების შემობრუნება 191 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 527 ლარი).

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. ძირითადი საშუალებები

	მიწა ლარი	მილსადენები ლარი	შენობა- ნაგებობები ლარი	მანქანა- დანადგარები და აღჭურვილობა ლარი	სატრანსპორტო საშუალებები და სხვა ლარი	დაუმთავრებელი მშენებლობა ლარი	სულ ლარი
მთლიანი საბალანსო ღირებულება							
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,026	122,093	3,028	8,314	5,337	2,148	141,946
შემოსვლები	4	186	–	5,358	1,154	15,221	21,923
შიდა გადაცემები	–	15,523	395	2,624	1,282	(19,824)	–
სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებად რეკლასიფიკაცია	–	(175)	–	(37)	–	–	(212)
გასვლები	–	(16)	–	(1,213)	(1,297)	–	(2,526)
გაუფასურების შებრუნება (ა)	–	–	–	–	–	5,987	5,987
2019 წლის 31 დეკემბრის	1,030	137,611	3,423	15,046	6,476	3,532	167,118
შემოსვლები	18	2,766	–	2,431	2,829	25,856	33,900
შიდა გადაცემები	–	20,472	23	2,185	–	(22,680)	–
სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებად რეკლასიფიკაცია	–	–	–	–	–	(2,192)	(2,192)
გასვლები	–	(29)	–	(258)	(370)	–	(657)
გაუფასურება (ა)	–	–	–	–	–	(140)	(140)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,048	160,820	3,446	19,404	8,935	4,376	198,029
დაგროვილი ცვეთა							
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	46,401	440	5,667	4,548	–	57,056
წლის დანარიცხი	–	4,932	68	964	417	–	6,381
გასვლები	–	(16)	–	(1,186)	(1,166)	–	(2,368)
სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებად რეკლასიფიკაცია	–	–	–	–	–	–	–
2019 წლის 31 დეკემბრის	–	51,317	508	5,445	3,799	–	61,069
წლის დანარიცხი	–	5,819	251	1,656	750	–	8,476
გასვლები	–	(14)	–	(204)	(306)	–	(524)
2020 წლის 31 დეკემბრის	–	57,122	759	6,897	4,243	–	69,021
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2020 წლის 31 დეკემბრის	1,048	103,698	2,687	12,507	4,692	4,376	129,008
2019 წლის 31 დეკემბრის	1,030	86,294	2,915	9,601	2,677	3,532	106,049

(ა) კომპანია ყოველწლიურად ატარებს თავისი ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციას. გარდა ამისა, ხელმძღვანელობა ყოველ საანგარიშგებო პერიოდში აანალიზებს, საწყობში შენახული მარაგები მოძველებულია, თუ არა. 2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ აღრიცხა დამატებითი გაუფასურება 140 ლარის ოდენობით დაუმთავრებელ მშენებლობაზე. 2019 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოიყენა ძირითადი საშუალებების მანამდე გაუფასურებული ნაწილები გაზის მრიცხველების შესამოწმებლად ახლად დაარსებული ლაბორატორიისთვის.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

13. სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება

	2020	2019
	ლარი	ლარი
შესყიდულ ბუნებრივ აირთან დაკავშირებული დავალიანება	69,089	70,084
მოწოდებულ მასალებში გადასახდელი თანხები	6,869	2,767
საკონსულტაციო მომსახურებასთან დაკავშირებული დავალიანება	2,292	1,630
კაპიტალურ ინვესტიციებთან დაკავშირებული დავალიანება	1,674	1,626
სხვა კრედიტორული დავალიანება	3,073	1,904
სულ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	82,997	78,011

14. სახელშეკრულებო ვალდებულებები

	2020	2019
	ლარი	ლარი
სახელმწიფო სუბსიდია (ა)	12,904	–
მომსახურებაში გადახდილი ავანსები	7,417	3,974
გაზის გადაცემაში გადახდილი ავანსები	5,112	2,963
სულ სახელშეკრულებო ვალდებულებები	25,433	6,937

(ა) საქართველოს მთავრობამ, COVID-19-ით დაზარალებული ეკონომიკის მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში, მოახდინა წყლის, გაზის და ელექტროენერგიის მოხმარების სუბსიდირება ფიზიკური პირების გარკვეული კატეგორიებისთვის. ეს თანხა წარმოადგენს გაზის მოხმარებისთვის გადახდილ ავანსებს 2021 წლიდან იანვარ-თებერვალში.

15. ანარიცხები

	გამოუყენებელი შვებულებები	სასამართლო დავები	სულ
2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	656	19	675
წლის დანარიცხი	197	–	197
2019 წლის 31 დეკემბრის	853	19	872
შემობრუნება წლის განმავლობაში	–	(19)	(19)
წლის დანარიცხი	215	–	215
2020 წლის 31 დეკემბრის	1,068	–	1,068

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

16. საკუთარი კაპიტალი

16.1 საწესდებო კაპიტალი

2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის საწესდებო კაპიტალი განისაზღვრა 0.2 ლარით, დამრგვალებული ნულამდე ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის მიზნებისთვის და მის 100%-ს ფლობს შპს „ვოლთბეი“.

16.2 დავალიანების პატიება

2019 წლის 22 ივლისს მშობელმა კომპანიამ შეთანხმება გააფორმა კომპანიასთან მშობელი კომპანიის წინაშე არსებული მთლიანი დავალიანების პატიების თაობაზე (მე-7 შენიშვნა). კომპანია გაუნაწილებელი მოგება ჯამში 392,715 ლარით გაზარდა.

16.3 ფინანსური გარანტია

2019 წლის განმავლობაში კომპანიამ გასცა ფინანსური გარანტია მშობელი კომპანიისგან მიღებული სესხისთვის. 2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ გადაიხადა 24,294 ლარი, შესაბამის გადასახადებთან ერთად, გარანტიის თანახმად გადასახდელი ვალდებულების სრულად დასაფარად (2019 წ.: 9,326 ლარი) (17.2 შენიშვნა).

17. პირობითი ვალდებულებები

17.1 საიჯარო ვალდებულებები - კომპანია, როგორც მოიჯარე

აქტივის გამოყენების უფლების და საიჯარო ვალდებულების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოდის საოფისე შენობების იჯარაზე, რომლებიც გამოიყენება ბიზნესცენტრების სახით. კომპანიას აქვს დაბალი ღირებულების იჯარები, რომლებიც უკავშირდება GPS მოდულების ქირავნობას, მაქსიმუმ, 12-თვიანი ვადით. ამ იჯარებისთვის კომპანიამ გამოიყენა აღიარების „დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარისთვის“ დაშვებული გამონაკლისები.

ქვემოთ მოცემულია აქტივის გამოყენების უფლებების აღიარებული საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	აქტივის გამოყენების უფლება ლარი
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	820
შემოსვლები	474
ამორტიზაციის ხარჯი	(218)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,076
შემოსვლები	228
ამორტიზაციის ხარჯი	(300)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,004

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

17.1 საიჯარო ვალდებულებები - კომპანია, როგორც მოიჯარე (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულია საიჯარო ვალდებულების (საიჯარო ვალდებულების მუხლში ასახული) საბალანსო ღირებულებები და მათი მოძრაობა პერიოდის განმავლობაში:

	საიჯარო ვალდებულებები ლარი
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	820
შემოსვლები	474
საპროცენტო განაკვეთის ზრდა (მე-7 შენიშვნა)	86
გადახდები	(260)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,120
შემოსვლები	228
საპროცენტო განაკვეთის ზრდა (მე-7 შენიშვნა)	108
გადახდები	(424)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,032

17.2 ფინანსური გარანტიები

2019 წლის განმავლობაში მშობელმა კომპანიამ ქართული კომერციული ბანკისგან რამდენიმე სესხი აიღო. კომპანიამ გააფორმა საგარანტიო ხელშეკრულებები ამ სესხებთან დაკავშირებით მშობელი კომპანიის ვალდებულების უზრუნველსაყოფად. გარანტიები წარმოადგენს გამოუთხოვად რწმუნებას მასზედ, რომ კომპანია განახორციელებს გადახდებს იმ შემთხვევაში, თუ მშობელი კომპანია ვერ შეასრულებს ნაკისრ ვალდებულებებს.

კომპანიის მთლიანი აქტივები დაგირავებულია აღნიშნული სესხების უზრუნველსაყოფად.

2019 წელს კომპანიამ აღიარა გარანტიები 2,317 ლარის სამართლიანი ღირებულებით, საკუთარ კაპიტალში ასახვით. 2020 წლის განმავლობაში 275 ლარის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ხარჯი იქნა აღიარებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გარანტიის სამართლიანი ღირებულება 2,591 ლარია. გარანტიის სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას ხელმძღვანელობამ დაუშვა, რომ ამ სესხებით გათვალისწინებული ვალდებულებები სრულად დაიფარება მშობელი კომპანიის მიერ. ამავე დამოკიდებულებას ეყრდნობა კომპანია გარანტიების საბალანსო ღირებულების აღრიცხვისას 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

17.2 ფინანსური გარანტიები (გაგრძელება)

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, გაცემული გარანტიების გამო შემდეგი თანხები იყო რისკის ქვეშ:

31 დეკემბერი, 2020 წ.	ვალუტა	თავდაპირველ ვალუტაში	ლარში
სესხი 1	ევრო	16,355	65,801
სესხი 2	ლარი	30,897	30,897
სესხი 3	ლარი	28,752	27,373
			124,071
მოკლევადიანი ნაწილი			39,395
გრძელვადიანი ნაწილი			84,676

31 დეკემბერი, 2019 წ.	ვალუტა	თავდაპირველ ვალუტაში	ლარში
სესხი 1	ევრო	17,562	56,366
სესხი 2	ლარი	30,897	30,897
სესხი 3	ლარი	28,760	28,761
			116,024
მოკლევადიანი ნაწილი			38,908
გრძელვადიანი ნაწილი			77,116

2020 წელს კომპანიამ გარანტიის მიხედვით გადაიხადა 24,294 ლარი, შესაბამისი გადასახადების ჩათვლით (2019 წ.: 9,326 ლარი). მიუხედავად იმისა, რომ ეს თანხები კომპანიამ იურიდიულად მშობელი კომპანიისგან უნდა მიიღოს, კომპანიამ ისინი აღრიცხა, როგორც გაუნაწილებელი მოგების შემცირება, ვინაიდან გარიგება მშობელ კომპანიასთან შედგა. 2021 წელს კომპანიამ გარანტიის თანახმად დამატებით გადაიხადა 18,295 ლარი, შესაბამისი გადასახადების ჩათვლით.

17.3 საკუთრების უფლებები – მილსადენის ქსელები

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, უძრავი ქონების, მათ შორის მილსადენის ქსელების გადაცემა საჯარო რეესტრში უნდა დარეგისტრირდეს, რომ მყიდველი კანონიერი მესაკუთრე გახდეს. კომპანიამ ქ. თბილისის გაზგამანაწილებელი ქსელი სახელმწიფო კომპანია „თბილგაზისგან“ 2006 წელს შეიძინა. უძრავი ქონების საჯარო რეესტრში რეგისტრაცია მოითხოვს მთელი რიგი დოკუმენტების, მათ შორის უძრავი ქონების ტექნიკური დოკუმენტაციისა და საკადასტრო ნახაზების წარდგენას.

უნდა აღინიშნოს, რომ თბილგაზის გაზგამანაწილებელი ქსელი რეესტრში არ იყო გატარებული და შესაბამისად, მისი დარეგისტრირება კომპანიის სახელზე შეუძლებელი იყო მიუხედავად იმისა, რომ თბილგაზთან ხელი მოეწერა ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულებას და კომპანიასა და თბილგაზს შორის გაფორმდა ქონების ოფიციალური მიღება-ჩაბარების აქტი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

17.3 საკუთრების უფლებები – მილსადენის ქსელები (გაგრძელება)

მსგავსი სიტუაცია აქვს საქართველოში კომუნალური მომსახურების ბევრ კომპანიას. საკომუნიკაციო ქსელების უმრავლესობა საბჭოთა კავშირის დროსაა გაყვანილი. მართალია, იმ დროს დოკუმენტირება შედარებით მისაღებ დონეზე იყო, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდგომი 10-15 წლის განმავლობაში კორპორატიული მართვა და აღრიცხვიანობა მთლიანად მოიშალა. ამ პერიოდში ახლად შექმნილი აქტივების სათანადოდ დოკუმენტირება არ ხდებოდა, ხოლო ძველი დოკუმენტაცია ხშირად იკარგებოდა. ყოველივე ამის გამო, კომუნიკაციების ქსელების პრივატიზაციისას მათზე საკუთრების უფლება ინვესტორებს ძირითადად რეგისტრაციის გარეშე გადაეცემოდათ. ინვესტორებს უწევდათ აქტივების ინვენტარიზაცია, საჭირო ტექნიკური დოკუმენტაციის, მათ შორის ტექნიკური ნახაზების მომზადება და აქტივების დარეგისტრირება.

კომპანიის აქტივების მთლიანი ბაზისთვის ტექნიკური დოკუმენტაციის მომზადება რთული ამოცანაა, რომელიც მნიშვნელოვან ფინანსურ რესურსს მოითხოვს. კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, გაზგამანაწილებელი ქსელის რეგისტრაციის პროცესის დასრულებამდე მას ქსელის ექსპლუატაციის სრული იურიდიული უფლება აქვს და აქტივს თავის საკუთრებად მიიჩნევს თბილგაზთან გაფორმებული ყიდვა-გაყიდვის ხელშეკრულების საფუძველზე.

რეგისტრაციის პროცესის შედეგად, კომპანიის ძირითადი საშუალებების დარეგისტრირებისთვის გარკვეული ცვლილებები შეიძლება გახდეს საჭირო, თუმცა ხელმძღვანელობის აზრით, ამ ცვლილებების შედეგის რაოდენობრივი შეფასება შეუძლებელია, შესაბამისად ისინი არ არის ასახული ფინანსურ ანგარიშგებაში.

17.4 საკუთრების უფლებები – მიწა

საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობა არ შეიცავს კონკრეტულ მითითებებს საკუთრების უფლებებთან დაკავშირებით იმ მიწის ნაკვეთებზე, რომელთა ზედაპირზე და წიაღშიც კომპანიის გაზგამანაწილებელი აღჭურვილობაა განლაგებული. კომპანიის აქტივების დიდი ნაწილი საბჭოთა კავშირის დროს შეიქმნა, როდესაც კერძო საკუთრება არ არსებობდა. პრივატიზაციის პროცესში მიწისქვეშა და მიწისზედა საკომუნიკაციო ქსელებთან დაკავშირებული უფლება-მოვალეობები არ ექვემდებარებოდა კონკრეტულ განხილვებს. კომპანია თავის ქსელურ ობიექტებზე წვდომისათვის სარგებლობს მიწის ნაკვეთებით, რომლებიც სხვა მხარეების საკუთრებაა, რაც წარმოშობს სერვიტუტის ურთიერთობებს მიწის მფლობელთან, თუმცა კომპანიას რიგ შემთხვევებში არ აქვს გაფორმებული ოფიციალური შეთანხმებები, განსაკუთრებით წინა პერიოდებში შექმნილ აქტივებთან დაკავშირებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

17.4 საკუთრების უფლებები – მიწა (გაგრძელება)

მიწის საკუთრების უფლებები გაურკვეველია ძირითადად საბჭოთა კავშირის დროინდელ აქტივებთან დაკავშირებით. კომპანიის ხელმძღვანელობის აზრით, ის ფაქტი, რომ მიწის ამჟამინდელი მფლობელები არ აპროტესტებენ მათი მიწის ნაკვეთებზე კომპანიის ინფრასტრუქტურის არსებობას უნდა ჩაითვალოს მათი მხრიდან არსებული ურთიერთობის დღევანდელი ფორმის მიღებად, რომელსაც იურიდიული ძალა აქვს. კანონის შემდგომ დაზუსტებამდე, კომპანიას შეიძლება მოუწიოს მიწის გარკვეულ ნაკვეთებზე საკუთრების უფლების მოპოვება ან იჯარის გადახდა სხვა მხარეებისათვის მიწის გარკვეული ნაკვეთებით სარგებლობის სანაცვლოდ. საქართველოში უძრავი ქონების ბაზარზე სწრაფად ცვალებადი სიტუაცია იმაზე მიანიშნებს, რომ სერვიტუტის უფლებებთან დაკავშირებული მომსახურებისთვის კომპანიას შეიძლება დაეკისროს გადახდები, როგორც მიმდინარე, ისე წინა პერიოდებისთვის.

ამ ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღისთვის კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ შეუძლებელია რაიმე დამატებითი ხარჯის გამოანგარიშება, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, რომელიც შეიძლება კომპანიას დაეკისროს ზემოთაღნიშნულიდან გამომდინარე და, შესაბამისად, არ არის შექმნილი ანარიცხები ასეთი პოტენციური ვალდებულებებისთვის.

17.5 კაპიტალური დაბანდების ვალდებულება

სემეკის მიერ დამტკიცებული საინვესტიციო გეგმის მიხედვით, კომპანიას ნაკისრი აქვს 2020-2022 წლებში 60 მილიონი ლარის კაპიტალური დანახარჯების დაბანდების ვალდებულება, საიდანაც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 22,352 ლარის ვალდებულება აქვს შესრულებული.

18. სესხები და გადასახდელი ანგარიშები

პირველ შენიშვნაში აღწერილი საარბიტრაჟო შეთანხმების მიხედვით, ყოფილი მშობელი კომპანიისა და მის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირის მიმართ არსებული ყველა ვალდებულება 2018 წელს გადავიდა მშობელ კომპანიაზე. 2019 წლის 22 ივლისს კომპანიამ და მშობელმა კომპანიამ გააფორმეს ხელშეკრულება არსებული დავალიანების სრულად პატიების თაობაზე და კომპანიამ ფინანსური ანგარიშგებიდან ჩამოწერა ეს ვალდებულება. 2019 წლის 22 ივლისამდე სესხებზე დარიცხული საპროცენტო ხარჯი 3,843 ლარს გაუტოლდა (მე-7 შენიშვნა).

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. დაკავშირებულ მხარეთა ოპერაციები და ნაშთები

19.1 საოპერაციო გარიგებები

	შემოსავალი დაკავში- რებული მხარეებისგან	მოთხოვნები დაკავში- რებული მხარეების მიმართ	ხარჯები დაკავში- რებულ მხარეებთან	ვალდებუ- ლებები დაკავში- რებული მხარეების მიმართ
გარიგებები და ნაშთები დაკავშირებულ მხარეებთან საოპერაციო საქმიანობიდან				
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები				
2020				
ვიონი საქართველო	18	–	–	–
შპს „სიბიეს ჯგუფი“	–	–	139	70
სხვა დაკავშირებული მხარე	–	–	101	10
2019				
ვიონი საქართველო	19	–	–	–
შპს „სიბიეს ჯგუფი“	–	–	–	–
სხვა დაკავშირებული მხარე	–	–	97	10

19.2 ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება

2009 წლის 16 მარტიდან 2019 წლის ივნისამდე კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას, სემეკის მოთხოვნისამებრ, წარმოადგენდა ერთი პირი - სპეციალური მმართველი, რომელიც დანიშნა ქუთაისის საქალაქო სასამართლომ. სპეციალური მმართველის წლიური ანაზღაურება 2019 წლის განმავლობაში მოიცავდა დაქირავებულ პირთა მოკლევადიან გასამრჯელოებს 60 ლარის ოდენობით და 5 ლარის ბონუსებს. 2019 წლის მაისიდან კომპანიის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა წარმოდგენილია გენერალური დირექტორით და ფინანსური დირექტორით. მათი სრული ანაზღაურება 2020 წელს შედგებოდა დაქირავებულ პირთა მოკლევადიანი გასამრჯელოებისგან 390 ლარის ოდენობით (2019 წ.: 363 ლარი) და 70 ლარის ბონუსებისგან (2019 წ.: 66 ლარი).

20. რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა

ფინანსური რისკის მართვა

კომპანიის მთავარი ფინანსური ვალდებულებები 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის არის სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება, საიჯარო ვალდებულებები და გაცემული ფინანსური გარანტიები.

კომპანიის ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის შემდეგი ძირითადი რისკებია დამახასიათებელი: საკრედიტო, სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკები. კომპანიას ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის დამახასიათებელი რისკების კონტროლის პოლიტიკა არა აქვს, გარდა საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკებისა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანიას მიაჩნია, რომ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფინანსური ინსტრუმენტების თანხები მათ სამართლიან ღირებულებათა გონივრული შეფასებაა მათი მოკლევადიანი ხასიათიდან გამომდინარე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ჯგუფს ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების გამო) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული მიმდინარე ანგარიშებიდან გამომდინარე.

საკრედიტო რისკი, ანუ რისკი იმისა, რომ კონტრაქტის დავალიანებას ვერ დაფარავს, ძირითადად კონტროლდება ურჩი აბონენტებისთვის ბუნებრივი გაზის მიწოდების დროულად შეწყვეტით. კომპანიის საკრედიტო რისკის მოცულობას წარმოადგენს დებიტორული ანგარიშების, ასევე ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების საერთო ნაშთი 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისთვის შექმნილი რეზერვით შემცირებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთი ყველაზე ზუსტად ასახავს იმ სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მოცულობას, რომლის ამოღებაც მოსალოდნელია.

კომპანია საკრედიტო რისკს მართავს ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრების უდიდესი ნაწილის საქართველოს წამყვან ბანკებში განთავსებით. კომპანიის ხელმძღვანელობა მუდმივად აკონტროლებს იმ ბანკების სტატუსს, სადაც ფულადი სახსრები აქვს განთავსებული.

კომპანია აბონენტებს ქსელიდან თიშავს, როდესაც მათი დავალიანება 17-ზე მეტი დღით ხდება ვადაგადაცილებული. შესაბამისად, კომპანიის სავაჭრო მოთხოვნები თითქმის მთლიანად ამოღებადია.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, საკრედიტო რისკის მთლიანი მოცულობა 44,388 ლარს (2019 წ.: 49,628 ლარი) უტოლდებოდა.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. ძირითადი უცხოური ვალუტის კურსის ცვლილება მოქმედებს კომპანიის ფინანსურ პოზიციაზე და ფულადი სახსრების მოძრაობაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა

ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ცხრილში მოცემულია 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის კომპანიის გადასახადით დაბეგვრამდე მოგების მგრძნობელობა აშშ დოლარის კურსის სავარაუდო მერყეობის მიმართ, როცა ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია (ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებაში მომხდარი ცვლილებების გამო).

		სავალუტო კურსის ცვლილება	გამყარება	გაუფასურება
2020	აშშ დოლარი	15.00%	75	(75)
	ევრო	16.00%	829	(829)
2019	აშშ დოლარი	10.00%	284	(284)
	ევრო	11.00%	125	(125)

ლიკვიდურობის რისკი

კომპანია ფულადი სახსრების დეფიციტის რისკს აკონტროლებს ფულადი ნაკადების მოსალოდნელი გადინებისა და შემოდინების ანალიზით ერთ თვეზე ნაკლები, ერთიდან სამ თვემდე, სამი თვიდან ერთ წლამდე და ერთიდან ხუთ წლამდე პერიოდებისთვის.

კომპანია თავისი ფულადი სახსრების დანაკლისის რისკს აკონტროლებს წმინდა მიმდინარე ფინანსური დავალიანების მაჩვენებლების რეგულარული გადამოწმებით. წმინდა მიმდინარე ფინანსური დავალიანება წარმოადგენს მოხმარებული ბუნებრივი გაზისთვის წინა პერიოდებში დარიცხული დავალიანებით შემცირებულ მთლიან მიმდინარე ვალდებულებებსა და მიმდინარე აქტივებს შორის სხვაობას. კომპანიის მიზანია, არსებული ოპერაციების დაფინანსებასა და შესყიდული ბუნებრივი გაზისთვის ძველი ვალდებულებების დასაფარად ფულადი სახსრების დაგროვებას შორის ბალანსი დაიცვას.

მე-2 შენიშვნაში მოცემულია კომპანიის წინაშე მდგარი ლიკვიდურობის რისკები და ხელმძღვანელობის დეტალური გეგმები მათ მართვასთან დაკავშირებით.

შპს „თბილისი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

ფინანსური რისკის მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე.

31 დეკემბერი, 2020 წ.	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-1 თვე	1-3 თვე	3-12 თვე	12 თვეზე მეტი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	82,997	82,997	19,100	62,230	–	1,667	–
ვალდებულებები თანამშრომლების მიმართ	1,735	1,735	–	1,735	–	–	–
საიჯარო ვალდებულებები	1,032	1,465	–	55	89	283	1,038
	85,764	86,197	19,100	64,020	89	1,950	1,038

31 დეკემბერი, 2019 წ.	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-1 თვე	1-3 თვე	3-12 თვე	12 თვეზე მეტი
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება	78,011	78,011	21,300	56,711	–	–	–
ვალდებულებები თანამშრომლების მიმართ	2,050	2,050	–	2,050	–	–	–
საიჯარო ვალდებულებები	1,120	1,358	–	58	91	206	1,003
	81,181	81,419	21,300	58,819	91	206	1,003

სამართლიანი ღირებულება

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან საბალანსო უწყისის გამოშვების თარიღისთვის მათი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. ყველა ის ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც შეფასებული ან გაცხადებულია, მესამე დონის იერარქიებს არის მიკუთვნებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

20. რისკის მართვის მიზნები და პოლიტიკა (გაგრძელება)

საოპერაციო რისკის მართვა

როგორც ზემოთ აღინიშნა, კომპანიის სოციალური სექტორისთვის განკუთვნილ ტარიფებს სემეკი არეგულირებს. 2020 წელს სოციალურ სექტორზე რეალიზაციამ კომპანიის გაყიდვების 65.02% შეადგინა (2019 წ.: 60.2%). იმის გათვალისწინებით, რომ ბუნებრივი გაზის შესყიდვის ფასები აშშ დოლარში განისაზღვრება, ხოლო გასაყიდი ტარიფი ლარში, ლარი/აშშ დოლარის გაცვლითი კურსის მერყეობა სერიოზულ საოპერაციო რისკს უქმნის კომპანიას. კომპანიამ რამდენჯერმე მიმართა სემეკს გასაყიდი ტარიფების გაზრდის მოთხოვნით, თუმცა 2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ ვერ შეძლო გასაყიდი ტარიფების გაზრდა. გასაყიდი ტარიფები გაიზარდა მომდევნო პერიოდში (მე-2 და 22-ე შენიშვნები).

21. ცვლილებები ფინანსური საქმიანობით გამოწვეულ ვალდებულებებში

	სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	სულ
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	360,706	360,706
ნაპატიები დავალიანება (16.2 შენიშვნა)	(392,715)	(392,715)
მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური დანახარჯები	3,843	3,843
წმინდა ფულადი ნაკადები	–	–
მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული საკუროსო ზარალი	28,166	28,166
შემოსვლა	–	–
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	–
მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ასახული ფინანსური დანახარჯები	–	–
წმინდა ფულადი ნაკადები	–	–
შემოსვლა	–	–
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	–

22. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები

COVID-19-ის პანდემია

კორონავირუსის (COVID-19) პანდემიის დროებითი ხასიათის გამო, ბევრმა ქვეყანამ, მათ შორის საქართველომაც, შემოიღო საკარანტინო ზომები, რომლებმაც მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიეს ბაზრის მონაწილეების ბიზნესსაქმიანობის დონესა და მასშტაბზე. მოსალოდნელია, რომ როგორც თვითონ პანდემიამ, ისე მისი შედეგების მინიმოზღოვების ზომებმა გავლენა მოახდინოს სხვადასხვა სფეროში მოქმედი კომპანიების საქმიანობაზე.

ამ ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, შეზღუდვების უმეტესობა გაუქმებულია და დანარჩენი შეზღუდვებიც, სავარაუდოდ, უახლოეს მომავალში მოიხსნება, რაც ქვეყანას საშუალებას მისცემს, ჩვეული ტემპით გააგრძელოს ეკონომიკური საქმიანობა, თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ განუსაზღვრელობის მაღალი დონის გამო, ეკონომიკასა და კომპანიის საქმიანობაზე მისი ფაქტობრივი გავლენის შეფასება რთულია.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

22. ანგარიშგების თარიღის შემდგომი მოვლენები (გაგრძელება)

გარანტიის თანახმად გადახდები

2021 წლის განმავლობაში კომპანიამ გადაიხადა 18,295 ლარი, შესაბამისი გადასახადების ჩათვლით, მშობელი კომპანიის ვალდებულებებისთვის გაცემულ ფინანსურ გარანტიაზე.

ტარიფების ზრდა

სემეკის 2021 წლის 27 მაისის N10 დადგენილების თანახმად, სოციალური გაზის ტარიფები გაიზარდა 2021 წლის 1 ივნისიდან. ამასთანავე, კომპანიამ 2021 წლის 1 თებერვლიდან გაზარდა კომერციული გაზის ტარიფები.

საგადასახადო ვალდებულებების ჩამოწერა

საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 31 მაისის N887 დადგენილების თანახმად, კომპანიამ ჩამოწერა ვადაგადაცილებული საგადასახადო ვალდებულებები შემოსავლების სამსახურის მიმართ შესაბამისი საურავების ჩათვლით და შეამცირა თანხა 10 ლარამდე.